

Rooskleurig is de situatie in Nederland anno 1982 zeker niet. Onze samenleving wordt van alle kanten tegelijk bedreigd. Toenemende werkloosheid, maar ook geestelijke ontworteling, vereenzaming en verslaving. Het zijn slechts enkele van de vele problemen, die het begin van de jaren tachtig kenmerken.

Waar moest het heen? Is er nog wel echt een oplossing te bedenken voor al die ingewikkelde vraagstukken?

Steeds meer mensen leven zonder uitzicht. Waar leef je nog voor als je werkloos buiten de samenleving wordt gezet, als je huwelijk stuk loopt, als je kinderen slachtoffer worden van verslaving?

Terwijl de mens dankzij de wonderen van de techniek haast oppermachtig lijkt, kunnen wezenlijke zaken als werkgelegenheid, gezondheid en welzijn niet zonder meer worden verzekerd. Bovendien blijkt „de stad van de mens”, waarin geen plaats is voor de God die hemel en aarde schiep en onderhoudt, allerm minst door vrede en rust te worden gekenmerkt.

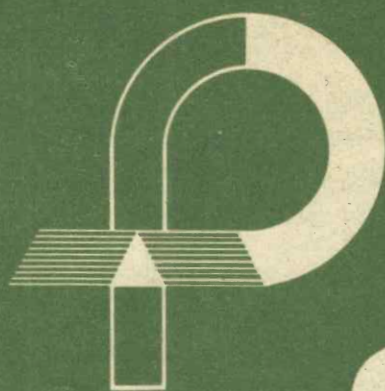
Verre van dat.

Nationaal en internationaal groeit de onvrede en de onveiligheid. Waar gaan we heen?

Geestelijke vrijheid

Naast alle zorgen om het materiële wel en wee wordt ons land voor het eerst na eeuwen ook de geestelijke vrijheid bedreigd. Als gevolg van een doorwerkende humanistische mensvisie, waarin wordt afgerekend met God en gebod, dreigen christenen in grote moeilijkheden te komen, gelet op de plannen van de regering zoals die te lezen staan in voorontwerp van een Wet „Gelijke Behandeling”. Onder het mom van bestrijding van discrimina-

Om U te dienen

RPF

verkiezingsprogramma 1982-1986

Speciaal nummer van „Nieuw Nederland”
officieel orgaan Reformatorische
Politieke
Federatie

ADRES RPF: POSTBUS 1010 - 3840 BA HARDERWIJK

tie worden plannen beraamd christenen de vrijheid te ontnemen om in scholen, ziekenhuizen, bejaardencentra, omroep en vul maar aan te leven naar Bijbelse normen.

Gooi 't net eens uit aan de andere kant

Donkere wolken pakken zich samen boven Nederland. Waar gaan we heen?

Verkiezingen

Verkiezingen voor de Tweede Kamer geven politieke partijen de kans hun plannen en inzichten duidelijk te maken aan de burgers

om hen daardoor in staat te stellen te kiezen voor het beleid dat in de komende jaren zal worden gevoerd.

Veel mensen denken dat de problemen van onze tijd kunnen worden opgelost door de structuren van de samenleving te veranderen. Verdeel het bezit rechtvaardig, geef iedereen dezelfde kans, zorg voor bevrijding van onderdrukkende systemen zoals het kapitalisme, de mannenmaatschappij en de gezagsstructuren en we komen heel dicht in de buurt van de heilstaat.

Schone woorden en ijdele hoop. Waar de mens het heft zelf in handen neemt en geen rekening houdt met God en gebod loopt de samenleving in allerlei opzicht vast. Komt er ontreding en chaos.

Het net aan de andere kant

Hoe kan het dan anders en beter?

In de Bijbel staat een verhaal over vissers. Het waren discipelen van Jezus, die zoals hen van jongsaf was geleerd in de nacht op het

meer gingen vissen. Ze wierpen het net uit aan de kant waar ze volgens de regels van de kunst de meeste vis konden verwachten. Maar ze vingen niets. Het werd een ramp. Toen het al licht was, stond Jezus op de oever van het meer en riep: Gooi je netten eens aan de andere kant uit. Een belachelijk voorstel, dat indruiste tegen alles wat als regel gold. Maar het resultaat was verbluffend: een net zo vol met vis, dat het bijna scheurde.

De RPF dringt er op aan onze netten eens aan de andere kant uit te gooien. Niet doen wat ons als mensen het beste lijkt, maar luisteren naar de geboden en beloften van de Here God. De Bijbel leert ons, hoe de mens zich in de samenleving tegenover de naaste en bovenal tegenover God moet gedragen. Geboden en beloften: doe dat en leef!

De mens is een schepping van God. De belangrijkste opdracht van een mens is zijn Schepper te eren en te dienen. Anders mist de mens zijn doel en zin van dit leven. Soli Deo Gloria. Alleen God de eer!

Daarom wil de RPF ook in de periode 1982-1986 werken onder het verkiezingsthema: Om U te dienen, U, dat is de Here God.

Het kan anders

De Here God is de Schepper van hemel en aarde. Zijn Woord heeft daarom zeggingskracht in

zowel ons persoonlijk als het maatschappelijk leven. Dat geldt voor alle mensen zoals we in Prediker lezen. En de Bijbel heeft als Woord van God absoluut gezag: Sola Scriptura. De Schrift alleen.

In de politiek moeten christenen zich richten naar wat Christus van hen vraagt: Hem dienen als Koning der koningen. Dat is geen pretentie, maar een intentie.

Ook de overheid moet als dienaar van God regeren overeenkomstig de normen die de Bijbel ons leert. Dan pas verricht een overheid zegenrijke arbeid. Waar God uit het publieke leven wordt gestoten en de mens de maat van alle dingen wordt, zien we op alle terreinen ontsporingen. Dan geldt het recht van de sterkste en is zelfs het ongeboren leven niet meer veilig.

Het moet totaal anders in Nederland en het kán ook anders: leven naar Bijbelse normen. Het beste voor mens en samenleving. Dan is er toekomst voor onze kinderen.

Er is hoop!

Er is hoop! Ook in de politiek.

Er is perspectief als overheid en burger zich laten leiden door het Woord van God. Die oproep wil de RPF in Nederland laten horen. Dat kan met uw stem. Geef steun aan een politiek naar Bijbelse normen, nu er nog alle vrijheid voor is in ons land.

Bewijs Nederland de best denkbare dienst. Kies voor politiek met toekomst. In gehoorzaamheid aan de Here God.

Om U te dienen

Inhoud van de RPF-verkiezingskrant

Om U te dienen met recht en gerechtigheid	pagina 3- 4
Om U te dienen wereldwijd	pagina 5- 6
Om U te dienen in vrijheid	pagina 7
Om U te dienen met geld en goed	pagina 8- 9
Om U te dienen in beheer over natuur en energiebronnen	pagina 10
Om U te dienen met huis en erf	pagina 11
Om U te dienen met kennis en vorming	pagina 12
Om U te dienen tot welzijn	pagina 13-14
Kandidatenlijst van de RPF	pagina 15

Om U te dienen met recht en gerechtigheid

Jezus Christus heeft als Zoon van God alle macht gekregen in hemel en op aarde. Overheden zijn in Zijn dienst aangesteld. De mensheid ten goede, zo lezen we in de Bijbel. Daarnaast heeft de burger de Schriftuurlijke opdracht de overheid te gehoorzamen en in de voorbede te gedenken. De overheid ontleent haar gezag alleen aan de Here God. Niet aan het volk. Dat geldt voor elke overheid. Ook als de meerderheid van het volk daarvan niets wil weten.

De belangrijkste opdracht voor de overheid is door middel van wetten recht en gezag te handhaven om daarmee het kwaad en de bandeloosheid van de mens te beteugelen. In het belang van mens en samenleving. Daarnaast is de overheid geroepen de vrede te bewaren, het land en zijn inwoners te beschermen, alsmede recht en gerechtigheid te betrachten.

De burger moet naar Bijbelse opdracht de overheid gehoorzamen, zolang deze niet openlijk iets eist dat in strijd is met het Woord van God. Met zorg moet worden geconstateerd dat de wetsverachting toeneemt en de overheid die ontwikkeling volstrekt onvoldoende bestrijdt. Burgerlijke ongehoorzaamheid (bezettingen, kraakacties, blokkades, etc.) lokt tegenacties uit. Rust en orde worden verstoord en de burger voelt zich bedreigd. Dat kan leiden tot ontbinding van de staat als rechtsgemeenschap.

Terwijl enerzijds de overheid in onze tijd steeds meer haar roeping verzaakt om hen die kwaad bedrijven te bestraffen, dreigt zij anderzijds juist belemmeringen in de weg te leggen aan hen die naar Gods geboden willen leven. De plannen, neergelegd in het voorontwerp van een Wet Gelijke Behandeling, komen erop neer dat christelijke instellingen die in de praktijk van hun werk willen leven vanuit het Evangelie van Jezus Christus, ook waar dat spreekt over de verhouding tussen man en vrouw, in het hart worden bedreigd. Naarmate in onze dagen het humanisme in het publieke leven veld wint en de overheid steeds meer de grenzen van haar bevoegdheid overschrijdt, worden de contouren van een anti-christelijke staat zichtbaar. De vrijheid om God te dienen staat op het spel.

Vanuit deze basisopstelling heeft de RPF de volgende actiepunten:

GRONDWET

1.1 In de Grondwet moet tot uitdrukking komen, dat de overheid in dienst staat van God en aan Hem gezag ontleent. Dat het gaat om Hem te dienen.

Nu bij de recente herziening de sociale grondrechten in de Grondwet zijn opgenomen, is een grondige discussie in regering en parlement over de grenzen van de overheidsverantwoordelijkheid meer dan ooit noodzakelijk. De verzorgingsstaat doet afbreuk aan de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

Bij de uitwerking van het nieuwe discriminatieverbod is uiterste waakzaamheid geboden om inbreuk op andere grondwettelijke vrijheden te voorkomen en de burgers in staat te stellen te leven overeenkomstig Gods Woord.

GELIJKE BEHANDELING

1.2. Vrijheid is een groot goed. Ons land kent tal van vrijheden voor de burger die beschermd moeten worden. Zeker de vrijheid van godsdienst. Het humanistische denken, dat in onze tijd steeds meer veld wint, beschouwt de verkondiging van en het samenleven overeenkomstig het Evangelie van Jezus Christus als discriminatie. Die visie blijkt eens te meer uit het voorontwerp van een Wet Gelijke Behandeling, dat een zware bedreiging vormt voor hen die bijbelgetrouw willen leven.

Dit voorontwerp wil christelijke organisaties en instellingen in grote delen van de samenleving een nieuwe moraal,

die haaks staat op Gods geboden, bindend opleggen. In naam van de gelijkheid tast het de grondwettelijk gegarandeerde vrijheid van godsdienst, van onderwijs en van vereniging en vergadering in het hart aan. En onder het mom van bestrijding van discriminatie dreigen christenen er ernstig door gediscrimineerd te worden.

De voorgenomen wetgeving moet met kracht worden afgewezen.

De identiteit van alle christelijke scholen, instellingen en organisaties dient onvoorwaardelijk beschermd te blijven, wat onverlet laat dat alle werkelijke discriminatie moet worden afgewezen en tegengegaan.

Zorgwekkend zijn in dat verband de steeds duidelijker te constateren vormen van anti-semitisme en fascisme. Verantwoorde maatregelen moeten worden getroffen om deze ontwikkeling te stuiten. Vernederende behandeling van de medemens zit in onze zondige aard. Wanneer groepen mensen op grond van hun etnische of nationale herkomst, hun huidskleur, geslachtelijke geaardheid of godsdienstige en politieke overtuiging door de samenleving onrechtvaardig worden behandeld, moet de overheid daar paal en perk aan stellen.

Op de Bijbel gegronde gewetensbezwaren, bijvoorbeeld bij de uitoefening van het beroep van medicus en verpleegkundige, moeten in alle vrijheid tot gelding kunnen worden gebracht. Verlies van posities of het uitsluiten van

een beroep of opleiding mogen nooit het gevolg zijn, als iemand om des gewetens wil weigert medewerking te verlenen aan praktijken die in strijd zijn met het gebod van God.

BEDE TROONREDE

1.3. De jaarlijkse troonrede moet worden besloten met een bede, waarin de afhankelijkheid van God wordt erkend.

VREEMDELINGENBELEID

1.4. Ons land herbergt vele duizenden vreemdelingen uit tal van landen en verschillende culturen. De Bijbelse zorgplicht vergt een verantwoord opvangbeleid. Toch zal Nederland, gelet op de grote bevolkingsdichtheid, in samenwerking met andere landen en het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen moeten zien te komen tot een meer internationaal gecoördineerd vluchtelingenbeleid. Vluchtelingen die wegens terroristische activiteiten gericht tegen het wettige gezag in hun land zijn verbannen of hun land zijn ontvlucht kunnen niet worden toegelaten.

Alleen bij dwingende noodzaak mogen nieuwe buitenlandse werknemers worden aangetrokken. Vreemdelingen die langs legale weg in ons land zijn gekomen en werk hebben gevonden, moet worden toegestaan hun gezinnen naar Nederland te laten komen. Bevordering van goede huisvesting en aangepaste vormen van onderwijs en scholing zijn dan vereist. Het vreemdelingenbeleid zal veel sterker gericht moeten worden op het stimuleren van de terugkeer van de vreemdeling naar het land van herkomst. Dat moet gebeuren in het kader van de ontwikkelings samenwerking.

MINDERHEDENBELEID

1.5. Het beleid met betrekking tot de culturele minderheden dient gericht te zijn op geleidelijke aanpassing aan onze samenleving.

Gedragingen in strijd met de Nederlandse wet, zoals bloedwraak en polygamie, kunnen niet worden getolereerd, ook al zijn ze vanuit de eigen cultuur te verklaren.

Terugkeer en hervestiging van hier geschoolde werkkrachten naar het land van afkomst moeten op basis van vrijwilligheid worden bevorderd. In het kader van ontwikkelings samenwerking kunnen stimuleringpremies worden verleend.

HUWELIJK EN GEZIN

1.6. Huwelijk en gezin vormen de pijlers van onze samenleving, omdat het instellingen van God zijn met een eigen karakter en gezagsstructuur. De overheid zal in wetgeving en beleid moeten blijven uitgaan van het monogame huwelijk als een (rechts)verbintenis tussen man en vrouw voor de duur van het leven.

Het streven naar een wettelijke/feitelijke gelijkstelling van het ongehuwd samenwonen (concubinaat) en andere samenlevingsvormen met de huwelijkse staat moet volstrekt worden afgewezen. Dat geldt evenzeer voor een beleid, waarbij – in naam van de emancipatie van de vrouw – de fundamentele betekenis van huwelijk en gezin voor de samenleving en de positie van de vrouw in het gezin worden ondergraven.

Het streven naar individualisering waarbij wordt afgerekend met samenlevingsverbanden als gezin en huwelijk dient krachtig te worden bestreden.

1.7. De unieke betekenis van huwelijk en gezin dient tot uitdrukking te komen op verschillende beleidsterreinen, waar thans willekeurige financiële bevoordeling van buitenechtelijke samenlevingsvormen bestaat.

ECHTSCHIEDING

1.8. Huwelijken worden ten overstaan van de overheid gesloten voor de duur van het leven.

Het behoort tot de taak van de overheid en rechter de huwelijkspartners in geval van conflict te wijzen op het bindende karakter van het huwelijk. De enige rechtsgrond voor het ontbinden van de huwelijks-gemeenschap behoort in Bijbels licht bezien „bewezen overspel” te zijn. Maar vanwege de „hardheid des harten” ontkomt de overheid er niet aan ook andere scheidingsgronden te accepteren.

De huidige echtscheidingspraktijk voert echter, bij ongewijzigd beleid, tot een duurzame ontwrichting van de samenleving. De mogelijkheden tot het ontbinden van huwelijken moeten worden beperkt en in ieder geval dienen strengere toetsingscriteria in de huidige echtscheidingswet te worden opgenomen. De rechter moet daardoor op genoegzame wijze tot de overtuiging kunnen komen, dat het huwelijk werkelijk duurzaam is ontwricht.

OUDERLIJKE MACHT

1.9. De eigen aard en de onherleidbare gezagsrelatie in de gezinsgemeenschap geeft de ouders een van God gegeven eigen verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van de kinderen, die niet door de overheid of derden mag worden overgenomen. In conflictsituaties mogen minderjarige kinderen niet als gelijkwaardige partij van de ouders worden gezien. Financiële steun aan zogeheten alternatieve hulporganisaties moet worden stopgezet vanwege de onbijbelse uitgangspunten voor het verlenen van hulp.

Daar waar ouders misbruik maken van hun bevoegdheid of hun verantwoordelijkheid niet meer aankunnen, heeft de rechter de ruimte hen uit de ouderlijke macht te onttrekken.

Kunstmatige inseminatie met donor-sperma (KID) dient te worden beschouwd als een inbreuk op het huwelijk; de overheid moet er op toezien dat instellingen hieraan hun bemiddeling onthouden.

Om dezelfde reden dient de overheid de keuze voor bewust ongehuwd ouderschap te ontmoedigen.

ADOPTIE

1.10. De mogelijkheid tot het adopteren van kinderen moet worden voorbehouden aan echtparen.

Er dient wetgeving te komen die het juridisch mogelijk maakt dat ongehuwde vrouwen en echtparen al in het begin van de zwangerschap ten behoeve van adoptiefouders volledig afstand doen van de ouderlijke macht over het leven dat is verwekt. De mogelijkheid moet daarbij worden geschapen deze beslissing in een latere fase van de zwangerschap of kort na de bevalling te herroepen.

Een spoedige totstandkoming van wetgeving inzake de adoptie van buitenlandse kinderen is gewenst. Deze adoptie dient met grote waarborgen te worden omgeven, waarbij het belang van het kind volstrekt centraal moet blijven staan.

Illegale adoptie is een vorm van mensenhandel, die met kracht moet worden bestreden.

VOORLICHTING

1.11. Als er van overheidswege publieke voorlichting over sexualiteit aan kinderen wordt gegeven, dient de overheid richtlijnen van deugdelijkheid op te stellen.

Deze richtlijnen moeten voorzien in een terugwijzing naar de primaire voorlichtings-taak van de ouders en voldoen aan de minimumeis dat de gegeven voorlichting zowel de geestelijke als de biologische aspecten van de geslachtselijkheid belicht. De overheid dient aan hulpverlenings- en voorlichtingsorganen op het terrein van huwelijk, gezinsvorming en kindbescherming richtlijnen te verstrekken, die met het vorenstaande in overeenstemming zijn.

BESCHERMING LEVEN

1.12. Alle menselijk leven verdient bescherming van de overheid. Ongeacht de wetgeving blijft het uitvoeren van een abortus-provocatus alleen gerechtvaardigd, als op streng medische indicatie is vastgesteld dat de vrouw in levensgevaar verkeert tengevolge van een zwangerschap of als de vrucht dood blijkt te zijn. Het stellen van het recht op bescherming van het ongeboren leven tegenover het recht op leniging van de nood van de vrouw, moet worden afgewezen. Alles moet worden gedaan om een wetgeving te realiseren, waarbij gekozen wordt voor de bescherming van het ongeboren leven.

1.13. In geval van ongewenste zwangerschap zal de vrouw in nood op verantwoorde wijze moeten worden geholpen. Instanties en verenigingen, die zich beijveren het leven te beschermen en zich het lot van de ongeborenen en de aanstaande ouders aantrekken, hebben recht op ruime aandacht in de overheidsvoorlichting en financiële steun.

1.14. Nu de publieke opinie in hoog tempo wordt rijp gemaakt voor aanvaarding van actieve euthanasie, heeft de overheid de plicht die ontwikkeling te keren. Met name ook bij dit misdrijf is het van groot belang, dat het overheidsbeleid van de wet geen dode letter maakt.

Het publiekelijk propageren van een behulpzaam zijn bij zelfmoord zal door de overheid krachtig moeten worden bestreden, o.a. door het opleggen van boetes en het intrekken van subsidies aan instellingen.

ZEDERLIJKHEIDSWETGEVING

1.15. De overheid heeft de taak via wettelijke bepalingen de openbare zedelijkheid te bevorderen en het normbesef van de burgers krachtig te stimuleren.

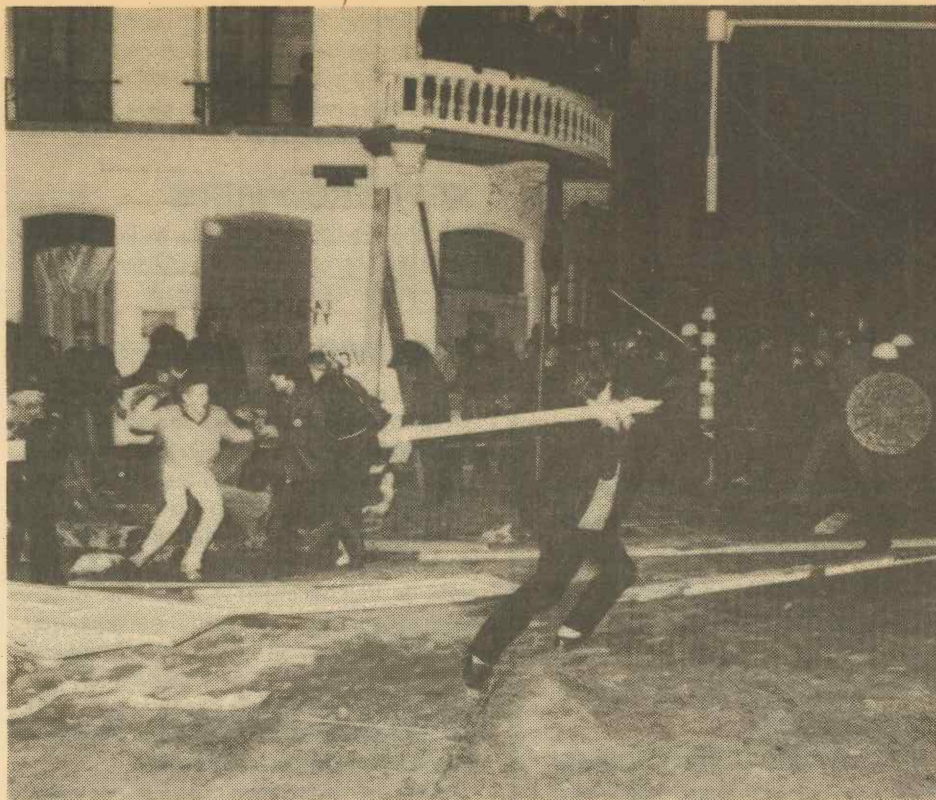
Niet wat de meerderheid van de bevolking als aanstootgevend, of betamelijk ervaart moet uitgangspunt zijn voor concrete gevallen van beleid. De bestaande wetgeving draagt duidelijk sporen van christelijk normbesef en deze wetten dienen te worden gehandhaafd.

1.16. De tendens om wettelijke bepalingen met betrekking tot het strafbaar stellen van handelingen, die aanstootgevend zijn voor de openbare zedelijkheid, uit de sfeer van het strafrecht te halen, ook blijkend uit de voorgestelde pornografie-wetgeving, verdient krachtige bestrijding.

Uit de jurisprudentie blijkt dat de rechter niet uit de voeten kan met het begrip „aanstotelijk voor de eerbaarheid”. De wetgever zal duidelijke normen moeten stellen inzake bijv. het publiek maken van voorstellingen die een inbreuk betekenen op de menselijke waardigheid of die seksuele uitpattingen bevorderen.

De overheid moet een slagvaardig beleid voeren om de toename van prostitutie, porno-bioscopen en sex-winkels in te dammen, advertenties voor bordelen te verbieden en de criminele sub-cultuur te bestrijden.

1.17. Sexuele omgang tussen volwassenen en minderjarigen (pedofilie) dient strafbaar te blijven.

GEZAGSHANDHAVING

1.18. De overheid is geroepen het gezag te handhaven. Bestaande wetten moeten dan ook worden uitgevoerd en overtreders gestraft.

Het Openbaar Ministerie behoort in haar vervolgings- en seponeringsbeleid t.a.v. strafbare feiten het zogenaamde „opportunititsbeginsel” niet zo toe te passen, dat de wet wordt uitgehold. Dat gebeurt onherroepelijk als er een steeds groter verschil ontstaat tussen wat door de wet, gelet op haar strekking, wordt geboden of verboden en de naleving in de praktijk door de burgers in de samenleving.

1.19. Er is een dringende behoefte aan een actief beleid van wetgeving om te voorkomen dat de rechter moet voorzien in allerlei passende regelingen.

1.20. De overheid dient het ten uitvoer brengen van rechterlijke vonnissen (bijv. tot ontruiming van woningen e.d.) niet op te houden of zelfs na te laten uit vrees voor een mogelijke gewelddadige reactie.

1.21. Het vervolgings- en seponeringsbeleid van het Openbaar Ministerie dient niet door zijn inhoud of door de publiciteit daaromheen criminaliteitsbevorderend te werken. Het op oneigenlijke wijze ter discussie stellen van de wet door het afzien van vervolging onder druk van de politieke waan-van-de-dag, ondermijnt de rechtsstaat.

1.22. De toenemende wetteloosheid en criminaliteit maken personele uitbreiding van rechterlijke macht, Openbaar Ministerie en politie dringend noodzakelijk. De suggestie, dat ons land daardoor in de richting van een politiestaat zou gaan, is een verdraaiing van de feiten.

STRAFFEN

1.23. Het strafrecht is onmisbaar voor de handhaving van de rechtsorde. De Bijbel geeft duidelijk aan, dat zowel vergelding voor begaan onrecht als heropvoeding van de overtreder en bescherming van de samenleving basis voor de strafoplegging vormen.

1.24. De overheid moet ruimte en gelegenheid voor gedetineerden verschaffen die tot een zinvolle dienstverlening aan de samenleving kunnen leiden. Een zame opsluiting is alleen aanvaardbaar, indien er direct lijfsgevaar voor andere gedetineerden bestaat of als tijdelijke tuchtmaatregel.

1.25. Daarnaast zijn van groot belang een verantwoorde re-socialisatie (heropneming in de maatschappij) van de veroordeelde en de bescherming van de maatschappij tegen gevaarlijke delinquenten. Er zijn meer strafinrichtingen nodig om de tenuitvoerlegging van straffen zo snel mogelijk op de veroordeling te laten volgen. Bij de dringende gewenste modernisering van het gevangeniswezen moet met een rede-

lijke geografische spreiding rekening worden gehouden.

1.26. Mogelijkheden voor het opleggen van andere sancties dan de vrijheidsbeneming of de vermogensstraf moeten worden onderzocht. Met name voor jeugdige delinquenten zou het goed zijn, als zij (bij wijze van opvoedkundige maatregel) tewerk werden gesteld bij publieke diensten en hulpverlenende instanties ter compensatie van de door hen aangerichte geestelijke en materiële schade.

1.27. Er zijn voldoende redenen om in beginsel niet afwijzend te staan tegenover herinvoering van het opleggen en het tenuitvoer brengen van de doodstraf. Hierbij is te denken aan bijvoorbeeld terroristische activiteiten en kapingen.

DRUGS

1.28. Zowel de binnenlandse als de internationale handel in „soft” en „hard” drugs dient krachtig te worden bestreden. Het bezit van deze middelen moet verboden blijven en op het verhandelen dienen zware straffen te staan.

Er is dringend behoefte aan een wettelijke regeling die de mogelijkheid opent tot een gedwongen opname ter behandeling van de verslaafde. In een dergelijke wetgeving dienen de volgende rechtsbeschermende onderdelen te worden opgenomen:

1. gedwongen opname door rechterlijk bevel na kennisname van een medisch rapport;
2. periodieke rechterlijke toetsing van de rechtmatigheid van de opname;
3. beroepsmogelijkheid van de verslaafde terzake van zijn/haar gedwongen opname.

RECHTSBESCHERMING

1.29. De overheid, die zich steeds meer bemoeit met het dagelijks leven van de burger, moet allen die zich in Nederland bevinden een zo goed mogelijke rechtsbescherming verschaffen.

De wetgeving zal dan ook moeten voorzien in een effectief en overzichtelijk stelsel van rechtsmiddelen tegen onrechtmatig optreden van de overheid. In dat kader moet vooral gewerkt worden aan het sluitend maken van ons systeem van administratieve rechtspraak.

1.30. Snelle technologische ontwikkelingen vereisen een slagvaardig wetgevingsbeleid om de privacy te waarborgen. De ingediende wetsontwerpen met betrekking tot persoonsregistratie en personenadministratie dienen met spoed door het parlement behandeld te worden om een verantwoord afweging tussen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het efficiënt hanteren van persoonsgegevens door overheid, bedrijven en instellingen tot stand te brengen. De overheid dient daarbij burgerlijke rechten (zoals het eigendomsrecht) daadwerkelijk te beschermen.

POLITIE

1.31. Zowel een goede geestelijke als materiële toerusting zijn dringend noodzake-

lijk om de politiemensen hun taak naar behoren te doen vervullen. De huidige opleiding is daarvoor ontoereikend; er dienen met spoed middelen gevonden te worden om de opleidingsduur uit te breiden.

Politie-ambtenaren hebben evenals iedere andere burger aanspraak op de vrijheid van godsdienstige of politieke overtuiging en mogen daarvan op gepaste wijze gebruik geven. Gegeven opdrachten dienen evenwel loyaal te worden uitgevoerd, ongeacht persoonlijke opvattingen over de politieke of maatschappelijke achtergrond van de situatie waarbij politie-ingrijpen noodzakelijk is.

1.32. Om een efficiënte vervulling van de politietask te verzekeren is instelling van een landelijk Alarmnummer gewenst, waar omvangrijke rampen en grote misdrijven kunnen worden gemeld.

1.33. Het onderscheid tussen gemeente- en Rijkspolitie moet worden opgeheven en vervangen door decentralisatie van het politie-apparaat op regionale basis, onder meer om de „pakkans” te vergroten.

1.34. Uitbreiding van in het gehele land inzetbare mobiele en parate politiepelo-ton is noodzakelijk.

1.35. Op zo kort mogelijke termijn moeten er maatregelen worden genomen, waardoor werkwilligen bij stakingen en bezetingsacties overheidsbescherming krijgen. Hun loon moet worden doorbetaald.

ZONDAGSRUST

1.36. Waar dat binnen het vermogen van de overheid ligt, moet de zondagsrust worden bevorderd. Nationale evenementen moeten niet op zondag worden gevierd. Bij militaire oefeningen en andere direct door de overheid te verrichten taken moet de zondag zoveel mogelijk worden ontzien.

DECENTRALISATIE

1.37. Het overheidsbeleid dient ervan uit te gaan, dat het bestuur zo dicht mogelijk bij de burger staat. Daarom komt eerst de gemeentelijke, daarna de provinciale en rijks-overheid in aanmerking voor bepaalde taken. De huidige decentralisatie legt teveel bevoegdheden bij de provincie. Bovendien ontbreekt veelal een toereikende financiële bijdrage van het Rijk aan de lagere overheid, aan welke een taak wordt overgedragen.

WERKGELEGENHEID

1.38. Indien in het kader van de werkgelegenheid ruimte wordt geschapen voor nieuwe arbeidsplaatsen bij de gemeenten, mogen daarvan kleinere gemeenten niet worden uitgezonderd, aangezien voor alle gemeenten het argument van taakverzwaring van toepassing is.

HERINDELING

1.39. De ervaringen met uitgevoerde provinciale en gemeentelijke herindelingen nopen tot uiterste terughoudendheid met nieuwe herindelingen. Het aantal provincies behoeft geen sterke uitbreiding; uit financieel oogpunt is dat zeer onwenselijk. Splitsing van Zuid-Holland is onvermijdelijk, mede gelet op de grote bevolkingsconcentratie.

BENOEMINGEN

1.40. De Grondwet schrijft voor, dat burgemeesters en Commissarissen der Koningin bij Koninklijk Besluit worden benoemd. Het zou ontoelaatbaar zijn wanneer via inspraak van raden en staten toch een verkapt vorm van verkiezing tot stand zou komen. De onpartijdigheid van burgemeesters en commissarissen dient onaangetast te blijven.

KIESRECHT

1.41. Het actief en passief kiesrecht dient voorbehouden te blijven aan hen die het Nederlandse Staatsburgerschap bezitten. Een herziening van de Grondwet op dit punt is noodzakelijk.

Om U te dienen wereldwijd

De opdracht om God te eren geldt wereldwijd. Het buitenlands beleid moet uitgaan van de erkenning dat aan Jezus Christus als Koning der koningen het gezag toekomt over alle regeringen in deze wereld en van de komst van Jezus Christus en Zijn Vrederijk, als de geschiedenis van de mensheid zal zijn voleindigd. De zondemacht is er de oorzaak van dat dit rijk niet door de gezamenlijke inspanning der volkeren tot stand kan komen.

Levend in de eindtijd, waarin de noden van de volken zich vermenigvuldigen, er oorlogen en geruchten van oorlogen zijn en rampen zich aaneenrijgen, moet ook in het internationale overleg en op de internationale platforms worden gewezen op de naderende voetstappen van Koning Jezus. De overheid is geroepen zich in te zetten voor rechtvaardige en vreedzame internationale betrekkingen in de wereld. Tot aan het einde der aarde moet het Woord van God ongehinderd kunnen worden verkondigd. Daartoe moet alle vrijheid worden gegeven.

Er vanuit gaande dat regeringen soeverein zijn en voor het gevoerde beleid in hun land verantwoording moeten afleggen tegenover de Here God, moeten regeringen van landen waar de mens op grond van godsdienstige en politieke overtuiging of op grond van huidskleur of maatschappelijke afkomst in zijn vrijheid wordt beperkt, kunnen worden aangesproken op hun opdracht van Godswegen.

Daarbij zal overigens zorgvuldigheid moeten worden betracht, zodat met name Nederland geen „zedemeester der volken” wordt.

Ook de manier, waarop getracht wordt invloed uit te oefenen, verdient zorg. Pressiemiddelen als een economische boycot moeten in beginsel worden afgewezen en komen in uitzonderingssituaties pas in aanmerking bij een ernstige bedreiging van de wereldvrede die niet door overleg en gesprek kan worden weggenomen. De humanistische opvattingen over mensenrechten overheersen de discussie over het tot gelding brengen van internationale rechtsbeginselen en op vaak beschamende wijze staan schijnheiligheid, politieke propaganda of eigenbelang eerlijk overleg in de weg. Op die manier komt men bijv. tot een uitspraak dat zionisme gelijk te stellen is met racisme. Met voorbijzien van de balk in eigen oog worden andere landen bekritiseerd vanwege het gevoerde beleid inzake de beperking van burgerrechten. Bij voorkeur wordt er slechts gesproken over het dwingend voorschrijven van burgerrechten in politiek gemakkelijk te isoleren landen als Israël en Zuid-Afrika. Tegenover een dergelijke ontwikkeling moet Nederland bij de internationale organen zijn stem verheffen en met handhaving van de eigen verantwoordelijkheid van die landen voorstellen doen om deze ontsporingen tegen te gaan.

Met nadruk stelt de RPF, dat het ook in de internationale rechtsorde niet in de eerste plaats gaat om de mens, maar om de eer van God.

Dat leidt de RPF tot de volgende aktiepunten:

VERENIGDE NATIES

2.1. Het lidmaatschap van de Verenigde Naties moet zeer kritisch worden beleefd. Uitgangspunt vormt immers de gedachte dat de mens-van-goeden-wille de heil staat in het hier en nu zal kunnen bereiken. Nederland dient de V.N. te verlaten, indien deze organisatie haar karakter als platform voor interstatelijk overleg en besluitvorming verandert en een instrument wordt in het streven naar een wereldregering.

2.2. Nederland zal een uiterst kritisch gebruik moeten maken van zijn lidmaatschap van de V.N. Internationale rechtsbeginselen zijn afgeleid van nationale rechtsbeginselen.

Deze kunnen onderling nogal verschillen. Daarom zal onze regering zich voortdurend bewust moeten zijn van het gevaar van de doorwerking van verwerpelijke staatkundige beginselen in allerlei VN-projecten, machtspolitiek en chantagepraktijken en daarvan blijk moeten geven in haar stembetraging.

2.3. Nederland moet, ondanks het gebrekig functioneren, vasthouden aan het principe dat de Verenigde Naties een instituut moet zijn waarin alle soevereine staten in de wereld zijn vertegenwoordigd. Volkenrechtelijke beginselen inzake het oplossen van geschillen, de bescherming van grondrechten en het zelfbeschikkingsrecht van de volken kunnen er worden besproken en tot gelding worden gebracht.

Steun verdient het nuttige werk van diverse VN-organen op het terrein van de wereldgezondheidszorg, wereldvoedselvoorziening, hulp aan vluchtelingen etc.

2.4. Nederland zal zich moeten verzetten tegen het idee van een permanent VN-leger, dat onder volledige controle wordt gebracht van de Veiligheidsraad. Verzoeken aan Nederland tot deelname aan een VN-Vredesmacht zullen van geval tot geval bekeken moeten worden, waarbij het aangaan van VN-Vredestaken niet mag gaan ten koste van onze NAVO-taken. Studies om te komen tot opbouw en uit-

rusting van een speciale VN-Vredesmacht voor zgn. „peace-keeping” taken verdienen ondersteuning. Het uitzenden van militairen voor VN-taken dient op vrijwillige basis plaats te vinden.

2.5. Nederland zal in de commissie voor de rechten van de mens met voorstellen moeten komen om ontsparing van het VN-beleid op onder meer het gebied van het zelfbeschikkingsrecht en van de emancipatie van de vrouw te bestrijden. Gedacht moet worden aan de vergroting en versterking van de rol van het Internationaal Gerechtshof in dezen. Zodoende kan de discussie over grondrechten van burgers uit de sfeer van de vertroebelde politieke besluitvorming binnen de VN worden gehaald.

2.6. Nederland moet met voorstellen komen die onnodige verspilling in allerlei opzicht bij het ontwikkelen van VN-projecten in het kader van de mondiale ontwikkelingsstrategie tegengaan. Studies, aanbevelingen en hulp die een bijdrage kunnen leveren tot een grotere inzet en ruimer besef van eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de kant van de ontwikkelingslanden zelf, moeten bevorderd worden.

OOST-WEST

2.7. Het Nederlandse beleid bij de besprekingen tussen Oost en West in het kader van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa moet er op gericht zijn, dat de zaak van de burgerlijke vrijheden niet terwille van de ontspanning naar de achtergrond wordt geschoven.

2.8. Nederland moet in het kader van een gemeenschappelijk Europees Veiligheidsbeleid via de EG en de NAVO streven naar een zo hecht mogelijke samenwerking met de Verenigde Staten.

In dat licht bezien moet de vorming van een afzonderlijke en geïntegreerde Europese kernmacht worden afgewezen. De bestaande Britse en Franse kernmacht moet van beperkte omvang blijven om te dienen als wissel op de Amerikaanse garantie tot bijstand aan Europa, opdat wij in geval van een nucleair conflict niet volstrekt afhankelijk zullen zijn van de VS. De Europese samenwerking op het gebied van de productie en normalisatie van conventionele wapenrusting en de logistiek dient sterk te worden verbeterd.

EUROPESE SAMENWERKING

2.9. Een voortgaande samenwerking binnen de Europese gemeenschap op politiek, economisch, militair, sociaal en cultureel gebied kan positief worden gewaardeerd. Een Europese staatkundige eenwording is onaanvaardbaar.

2.10. Nederland zal zich in de Europese politiek kritisch moeten opstellen ten aanzien van samenwerkingsvormen die de eigen verantwoordelijkheid van de afzonderlijke staten voor het oplossen van allerlei vraagstukken uithollen of afwentelen op de EG. Zowel intern als extern protectionisme bedreigt de bestaande arbeidsverdeling binnen Europa en op langere termijn de werkgelegenheid. Nederland zal zich binnen de Gemeenschap moeten blijven verzetten tegen enigerlei vorm van protectionisme.

2.11. Het realiseren van doelstellingen van het nationale overheidsbeleid op tal van terreinen heeft zonder een gemeenschappelijk Europees beleid weinig kans van slagen. De opvatting dat een Europese aanpak en optiek de uitweg vormen voor de problemen moet worden afgewezen. In werkelijkheid gaat het in de Europese politiek en in de nationale politiek om dezelfde grondvragen wat betreft de visie op de overheid en samenleving op basis van levensbeschouwing.

2.12. De besluitvorming in de Gemeenschap, vastgelegd in de verdragen van Rome, vindt veelal plaats op basis van meerderheidsbesluitvorming. Nederland zal zich moeten inzetten voor eerbiediging van deze regels. Het akkoord van Luxemburg – een „agreement to disagree” – is een excuus om in het geheel niet te beslissen. Het

Genschier-Colombo initiatief verdient in dit verband de nodige aandacht. Verruiming van de bevoegdheden van het Europese Parlement schept de mogelijkheid het beleid van de Europese Ministerraad beter te controleren. Een versterking van de positie van de Europese Commissie is niet gewenst.

SURINAME

2.13. Nederland is mede verantwoordelijk voor de zorgwekkende politieke en economische situatie waarin de Republiek Suriname zich bevindt. Terecht krijgt de ontwikkelingssamenwerking met Suriname eerste prioriteit, maar dit land zal zeker moeten worden aangesproken op eigen verantwoordelijkheid. Met name wat betreft de bescherming van de grondrechten van de burgers, de opbouw van een efficiënt bestuursapparaat en het scheppen van een goede infrastructuur.

2.14. Terugkeer van Surinamers naar hun land moet hoge prioriteit krijgen. Suriname heeft voor de economische en culturele ontwikkeling van het land en voor de handhaving van de staatkundige zelfstandigheid een voldoende bevolkingsomvang nodig binnen de eigen landsgrenzen.

ANTILLEN

2.15 De les uit de geschiedenis met Suriname moet zijn, dat onafhankelijkheid van de Nederlandse Antillen niet moet worden geforceerd. Temeer daar de meerderheid van de bevolking een snelle onafhankelijkheid afwijst. Maatregelen moeten worden genomen om een rampzalige ontvolking van de Antillen te voorkomen.

MOLUKKERS EN PAPOEA'S

2.16. Nederland heeft een bijzondereerschuld tegenover de Molukse en Papoea-volken. Terecht wordt naar Nederland opgezien voor wat betreft de erkenning van hun gewettigde verlangens naar zelfbeschikking. Zonder de eigen verantwoordelijkheid van de republiek Indonesië aan te tasten zal Nederland deze verlangens naar autonomie moeten ondersteunen en bespreekbaar stellen binnen de internationale gemeenschap.

ISRAËL

2.17. Israël neemt een unieke plaats in in de rij van volken. Ook al mag men de huidige staat Israël niet vereenzelvigen met het bondsvolk, toch leert de Bijbel dat God „om der Vadersen wil” met Israël speciale bemoeienis blijft houden. Uit het geheel van Bijbelse beloften en profetieën wordt immers duidelijk dat mens en wereld in dit gebied naar hun bestemming worden gevoerd.

Nederland zal Israël als volk en als natie, niet ten onrechte een Godswonder genoemd, alle steun en sympathie moeten geven die mogelijk is. Ook al gaat dat mogelijk ten koste van economische sancties. Nederland zal er zich voor moeten beijveren dat het bestaansrecht van de Staat Israël algemeen wordt erkend. Daarnaast zal Nederland waar mogelijk zijn invloed moeten aanwenden om een oplossing te vinden voor het Palestijnse vraagstuk zonder dat de bestaanszekerheid van de staat Israël wordt aangetast.

De oplossing van het Palestijnse vraagstuk wordt dichterbij gebracht, als de Palestijnen zich zouden kunnen losmaken van de radikale koers van de PLO.

MIDDEN-OOSTEN BELEID

2.18. Onze buitenlandse politiek m.b.t. de vredesregeling in het Midden-Oosten moet de volgende uitgangspunten bevatten:

a. De Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO mag niet beschouwd worden als de enige wettige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. De PLO moet van het vredesoverleg worden geweerd, zolang deze organisatie het bestaansrecht van de Staat Israël binnen veilige grenzen niet publiekelijk wenst te erkennen.

b. In de regeling van de positie van wat aangeduid wordt als de bezette gebieden moet worden gezocht naar een geheel eigensoortige oplossing der problemen.

– Jeruzalem moet beschouwd worden als de ondeelbare hoofdstad van de Staat Is-

raël. De Nederlandse ambassade moet weer naar Jeruzalem terug.

— In de Gaza-strook en op de zgn. West-bank zou gestreefd kunnen worden naar de vorming van autonome Palestijnse gebieden binnen de Staat Israël. De verantwoordelijkheid voor de externe verdediging van deze gebieden zal daarbij aan Israël gelaten moeten worden.

— De status van het gebied op de Golan-hoogte zal nader moeten worden geregeld in een bilaterale overeenkomst tussen Israël en Syrië binnen het ruimere kader van een algehele vredesregeling voor het Midden-Oosten.

c. Nederland zal zijn invloed binnen de Europese Gemeenschap moeten aanwenden, opdat zoveel mogelijk steun gegeven wordt aan Amerikaanse initiatieven om op basis van de Camp David akkoorden het vredesoverleg tussen Israël en Egypte gaandeweg uit te breiden met andere landen zoals Libanon, Syrië en Jordanië.

2.19. Onze regering zal, tesamen met gelijkgezinde landen, zich teweer hebben te stellen tegen pogingen van Arabische landen om het oliewapen te gebruiken in de strijd met Israël.

Bijzonder krachtig moet worden geprotesteerd en zo mogelijk opgetreden tegen de chantagepraktijken van het zgn. „boycotburo”, dat verwerpelijke pressiemiddelen gebruikt (negatieve goederenverklaring, niet-Jood verklaring) om de handelsbetrekkingen tussen Europa en het Nabije Oosten te beïnvloeden. De Nederlandse regering dient zorg te dragen voor een zo onbelemmerd mogelijk handelsverkeer tussen Nederland en Israël.

2.20. Nederland zal zich, in het kader van een geharmoniseerd Amerikaans-Europees veiligheidsbeleid en met steun van gematigde Arabische naties, hebben in te zetten voor de onbelemmerde toelevering van olie uit het gebied van de Perzische Golf.

ZUIDELIJK AFRIKA

2.21. Er zijn verscheidene redenen om Zuid-Afrika met name te noemen. Vanwege de strategische ligging aan de zuidpunt van het Afrikaanse continent en de rijkdom aan delfstoffen is Zuid-Afrika een fel begeerd object. De dreiging van communistische zijde is zeer reëel.

2.22. De problematiek van de veel-volkige samenleving is niet de enige reden waarom de wereld tegen Zuid-Afrika te hoop loopt. Op grond van historisch-culturele banden met Zuid-Afrika moet het gesprek gaande blijven over het regeringsbeleid betreffende de bewoners van dat land. Herstel van het culturele verdrag tussen Nederland en Zuid-Afrika moet worden bevorderd.

2.23. De ontwikkeling van onafhankelijke staten voor diverse zwarte volkeren verdient positieve benadering. Nederland zal de reeds tot onafhankelijkheid gekomen landen als Transkei, Bophutha-Tswana en Venda moeten erkennen en investeringen in die landen stimuleren.

2.24. De positie van de niet-blanke bevolking in de steden verdient speciale zorg van de Zuidafrikaanse regering.

Een systeem van wetgeving en beleid, waarin uitsluitend op huidskleur bepaalde bevolkingsgroepen in hun vrijheden worden beperkt (bijv. huwelijkswetgeving) is in strijd met het christelijk-staatkundig beginsel. Zuid-Afrika doet daarmee inwoners onrecht en stelt zich zodoende onnodig kwetsbaar op binnen de internationale gemeenschap.

2.25. Gewelddadige acties tegen Zuid-Afrika verdienen niettemin geen enkele steun, mede gelet op de marxistische ideologie die terroristische bewegingen als SWAPO en ANC tot daden aanzet.

2.26. Het huidige beleid van steun aan de Frontlijnstaten (Angola, Zambia, Mozambique) zal drastisch moeten worden omgebogen in de richting van een Nederlandse bijdrage aan de ontplooiing van een economische gemeenschap in geheel Zuidelijk Afrika.

2.27. Nederland zal de besprekingen tussen Zuid-Afrika en de V.N. moeten steunen om te komen tot onafhankelijkheid van Zuid-West-Afrika langs vreedzame weg. De terroristische activiteiten van SWAPO moeten daarom worden veroordeeld. De SWAPO mag niet als de enige vertegenwoordiger van Zuid-West-Afrika worden gezien.

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

2.28. De moderne media hebben de wereld verkleind. Meer dan ooit kunnen

we in onze dagen op de hoogte zijn van de grote geestelijke en materiële nood in vele landen van de wereld. Het is een bijbelse opdracht onze naaste te helpen. Bovendien geldt de wereldwijde opdracht van de Here God de aarde te ontwikkelen en te onderhouden. Wie daartoe om welke reden dan ook niet in staat is, verdient steun. Gelet op het vele dat moet worden gedaan, moet ont-

wikkelingssamenwerking een hogere prioriteit krijgen dan ze nu heeft.

2.29. Alle materiële nood is ten diepste geestelijke nood, die niet los gezien kan worden van de culturele en religieuze situatie in de ontwikkelingslanden. Hulpverlening dient dan ook waar mogelijk gepaard te gaan met de verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus. Steun aan kleinschalige projecten verdient voorkeur en daarbij kan — zonder voorwaarden voor-

b. door het geven van prioriteit aan de hulpverlening t.a.v. landen als Suriname, Indonesië en de Antillen op grond van de banden die wij met deze landen hebben, c. door het geven van hulp aan landen die een zeer laag inkomen per hoofd van de beroepsbevolking hebben (zgn. „concentratelanden”),

d. door te streven naar een goede samenwerking met particuliere instanties en ondernemingen die goed werk leveren in het kader van de ontwikkelingssamenwerking, e. door terughoudendheid te betrachten in het geven van hulp aan landen die klaarblijkelijk de grondrechten van de burgers (waaronder de vrijheid van godsdienst) regelmatig schenden, of die uit zijn op machtsuitbreiding,

f. door drastisch het mes te zetten in het verlenen van subsidies aan instellingen en personen die in Nederland bezig zijn op het terrein van bewustwording en voorlichting op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, gelet op de vele ontsparingen.

2.32. Ontwikkelingslanden kunnen zelf een goede bijdrage leveren voor het oplossen van hun problemen door:

- ervoor te zorgen dat kapitaalhelp niet behoeft te worden verleend om de tekorten op de begroting te dekken,
- zorg te dragen dat de hulp ten goede komt aan de gehele bevolking. Daartoe moeten de nodige garanties worden gegeven die controleerbaar zijn,
- te zorgen voor een goed werkend bestuursapparaat en goede verbinding in het land omdat veel projecten en hulp-programma's gedoemd zijn te mislukken,
- te komen tot een verantwoorde bepaling van de behoefte aan hulp (geen prestige-projecten),
- tijdig te zorgen voor het overnemen van de verantwoordelijkheid (personeel, financiering) voor hulp-projecten die zijn opgezet.

2.33. „Projekthulp” moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- In het veldwerk moet alle ruimte zijn voor de hulpverlening aan de individuele mens.
- Hulp-projecten moeten opgezet zijn voor tenminste drie jaar en passen in de sociaal-economische structuur van de plaats of streek waar het project zal worden uitgevoerd.
- De regeringen van ontwikkelingslanden moeten in geval van grotere projecten (bijv. fabrieken) zorgen voor ondersteunende voorwaarden zoals scholen, medische en landbouwkundige voorzieningen en voorlichting en de noodzakelijke verbindingen in die streek. Dan ontstaat een situatie waarin later ook op verantwoorde wijze kleinere projecten kunnen worden uitgevoerd. In dit verband dienen de zgn. „Kleine ambassade projecten” extra stimulan-

af te stellen — gebruik worden gemaakt van de kanalen en contacten van zending en missie.

2.30. Het ontwikkelingsbeleid moet worden gekenmerkt door twee aspecten. Aan de ene kant moet de overheid rekening houden met de eigen verantwoordelijkheid van de ontwikkelingslanden voor het oplossen van de eigen problematiek. Aan de andere kant moet de overheid trachten iets te doen aan zaken, waaraan deze landen weinig kunnen veranderen, zoals de ongelijke verdeling van arbeid, de slechte concurrentiepositie, de lage prijzen van geleverde grondstoffen, het gebrek aan kapitaal enz.

Het instellen van een internationale ordening van het economische leven waarbij gepoogd wordt alle arbeid, energie, productie, consumptie en welvaart gelijkelijk in de wereld te verdelen zonder rekening te houden met marktverhoudingen e.d. lost het probleem van arme en rijke landen niet op. Wel moet Nederland via internationaal overleg proberen op verantwoorde wijze veranderingen doorgevoerd te krijgen, die de ontwikkelingslanden meer in staat stellen om concurrerend mee te doen in de wereldhandel.

2.31. Onze regering kan een bijdrage leveren aan het bevorderen van een verantwoord ontwikkelingsbeleid:

- door het vaststellen van een percentage van 1½ van het netto nationaal inkomen dat voor ontwikkelingshulp wordt bestemd,

- Een deel van de beschikbare gelden voor ontwikkelingshulp moet worden besteed voor de vestiging van vluchtelingen uit Zuid-Oost-Azië in daarvoor in aanmerking komende landen.

Extra exemplaren

Deze verkiezingskrant van de RPF is een speciale uitgave van ons maandblad „Nieuw Nederland”.

Extra exemplaren van deze krant kunnen tegen f 2,— per stuk (inclusief portikosten) worden besteld bij de penningmeester.

5 exemplaren kosten	f 5,50
10 exemplaren kosten	f 8,—
25 exemplaren kosten	f 15,—
50 exemplaren kosten	f 25,—
100 exemplaren kosten	f 40,—

Bestelling is mogelijk door het storten van het vereiste bedrag op gironr.: 33.01.289 t.a.v. penningmeester Enkhuizen.

Met vermelding gewenst aantal.

Om U te dienen in vrijheid

Vrijheid is een kostbaar goed. Zeker de vrijheid om de Here God te dienen en het Evangelie van Jezus Christus vrij te mogen verkondigen. Ondanks het voortschrijdende morele verval in de Westerse wereld is de vrijheid, die we in ons land kennen, het verdedigen waard. Daartoe draagt de overheid „het zwaard” niet te vergeefs, zo leert de Bijbel.

Sinds de zondeval staat de ene mens de andere naar het leven en er zullen oorlogen zijn tot de jongste dag. Met al zijn goede bedoelingen is de mens niet in staat de oorlog uit te bannen. De zonde is er de oorzaak van, dat er geen ware vrede tussen volken kan bestaan.

Ook in onze dagen is er sprake van een ernstige bedreiging van de vrede. Dat is geen zaak van „aangepaard” wantrouwen, maar van een reële taxatie van de politiek die vanuit de Sovjet-Unie wordt bepaald door de Marxistische leerstellingen van internationale klassestrijd en wereldrevolutie. Die dreiging is de oorzaak van de spanning tussen Oost en West. Gelet op de ontwikkelingen rond Afghanistan en Polen moet worden verwacht, dat de jaren tachtig zich zullen kenmerken door ernstige internationale spanningen. Zowel de schaarste aan energie als de ernstige economische teruggang in de wereld en de toenemende onrust kunnen daartoe bijdragen.

In die situatie heeft de Nederlandse overheid de roeping alles te doen om de burgers zo goed mogelijk te kunnen beschermen tegen eventuele agressie. Met het oog daarop met beschikt worden over een modern uitgeruste, goed geoefende en gemotiveerde krijgsmacht. Daarbij dient het beleid van de overheid er voor alles op gericht te zijn om oorlog te voorkomen. Mede door het vertoon van geloofwaardige kracht. Pacifisme is op Bijbelse gronden niet te verdedigen. Beveiliging en bescherming kunnen alleen op effectieve wijze worden bereikt in bondgenootschappelijke NAVO-verband. Het lidmaatschap van de NAVO kan dan ook niet ter discussie worden gesteld.

In onze dagen is evenwel de wapenwedloop beklemmend en vormt het probleem van de op steeds wijder schaal verspreide kernwapens een benauwend vraagstuk waarmee iedere burger te maken heeft. Het gerechtvaardigde doel, de vrijheid te verdedigen, heiligt niet elk beschikbaar middel. Massavernietigingswapens gericht op steden en industriegebieden zijn onaanvaardbaar, omdat met het inzetten van deze wapens door God gestelde normen voor de oorlogvoering worden overschreden.

Aan de andere kant moeten we onderscheid maken in de soorten kernwapens, die in steeds grotere verscheidenheid beschikbaar komen. Met name de wapens die gebruikt kunnen worden voor het uitschakelen of beschadigen van militaire doelen. Gelet op de grote kracht van de Sovjet-Unie om met kernwapens de Westerse (kern)wapensystemen te vernietigen, kan Nederland en daarmee ook de NAVO op dit moment onmogelijk afstand doen van dit soort wapens. Eenzijdige afschaffing van de kernwapens is niet alleen naïef en irreëel, maar ook immoreel tegenover de andere NAVO-bondgenoten en bovendien gevaarlijk, omdat daarmee onze vrijheid rechtstreeks in de waagschaal wordt gesteld. De wijze waarop de Sovjet Unie zich op alle fronten bewapent, spreekt boekdelen.

Niettemin moet er alles aan worden gedaan om de NAVO-verdediging – zonder het machtsevenwicht te verstoren – minder afhankelijk te maken van de kernwapens. Onder andere met versterking van de conventionele strijdsmachten. In de besprekingen inzake wapenvermindering moet de ontspanningspolitiek worden ingepast in een alomvattend veiligheidsbeleid. Geestelijke en economische wapens zijn daarbij van even grote waarde. Wat het laatste betreft moet het Westen zijn voorsprong op het gebied van economie en technologie niet verkeerd gebruiken om het steeds falend centraal geleide communistische produktiesysteem overeind te houden. Het beleid moet erop zijn gericht dat het oostblok zijn prioriteit moet verleggen van wapenproductie naar voortbrenging van consumptiegoederen. De Sovjet Unie moet waar mogelijk onder druk worden gezet om serieus te praten over wederzijdse wapenvermindering.

Dit alles brengt de RPF tot de volgende actiepunten:

3.4. Nederland zal uitvoering moeten geven aan de in NAVO-overleg opgestelde eisen van het defensiebeleid op de langere termijn (LTDP), zoals:

- a. het legeren van een tweede brigade in West-Duitsland;
- b. het nemen van maatregelen ter verhoging van de reactiesnelheid van het Eerste Legerkorps (o.a. aanschaf platte spoorwegwagens, opslaan van oorlogsvoorraden en materieel in West-Duitsland);
- c. het in versneld tempo op peil brengen van de minimum-voorraden oorlogsmunitie voor zowel de Koninklijke Marine als de Koninklijke Landmacht.

KERNWAPENS

3.5. De steeds verder gaande ontwikkeling van het kernwapen stelt de Sovjet-Unie in staat grote nadruk te leggen op een verrassingsoorlog.

Eenzijdige afschaffing van alle kernwapens draagt niet bij aan de wereldvrede. Wel moet Nederland binnen de NAVO invloed uitoefenen om de bondgenoten te doen inzien, dat massavernietigingswapens gericht tegen steden en industriegebieden volstrekt moeten worden afgewezen.

3.6. In overleg met de NAVO-partners zal alles gedaan moeten worden om de rol van het kernwapen terug te dringen, zonder dat daardoor het machtsevenwicht wordt verstoord. Opvoering van de conventionele bewapening verdient hoge prioriteit, ook al zal dit verhoging van de defensielasten met zich meebrengen.

3.7. Nederland moet pogingen om een verdergaande verspreiding van kernwapens in de wereld te voorkomen krachtig steunen.

3.8. Zolang er geen overeenkomst is gesloten met de Sovjet-Unie over beperking van de middellange en korte afstand-kernwapens (met name de tegen West-Europa gerichte SS-20 en Backfire bommenwerper), moet de noodzaak worden aanvaard van vervanging van hier opgestelde verouderde kernwapens door de nieuwe kruisraketten en moet ook Nederland een evenredig deel van de totaal te plaatsen raketten op zijn grondgebied toelaten.

3.9. Bij het streven naar ontspanning tussen Oost en West dient te worden uitgegaan van een geïntegreerd veiligheidsbeleid, waarbij gebruik wordt gemaakt van de (nog bestaande) Westerse voorsprong op economisch en technologisch gebied, om de Sovjet-Unie tot concessies te brengen t.a.v. de mensenrechten en haar te dwingen de prioriteiten te verleggen van de produktie van wapens naar consumptiegoederen, waardoor wapenbeheersing ook voor haar noodzakelijk wordt.

3.10. Nederland zal t.a.v. de inbreng van eurostrategische kernwapens in de zogenaamde START-besprekingen de grootste voorzichtigheid binnen de alliantie moeten bepleiten, nu het SALT-II akkoord op losse schroeven is komen te staan en de besluitvorming over het stationeren van moderne raketten voor de middellange afstand in Europa nog niet is afgesloten.

3.11. Nederland moet het gaande houden van de besprekingen in het kader van de wederzijdse troepenverminderingen in Europa (MBFR) bevorderen om tot concrete en evenwichtige (!) resultaten te komen.

EIGEN LAND

3.12. Vanwege de strategische ligging zal speciale aandacht moeten worden gegeven aan de luchtverdediging van de Nederlandse zeehavens en vliegvelden. Deze zijn zeer kwetsbaar geworden door de sterk toegenomen slagkracht van de luchtmachten van de Warschaupact landen.

3.13. De oefengelegenheid voor de gemechaniseerde eenheden van de Koninklijke Landmacht moet in Nederland worden verruimd, ook al liggen de mogelijkheden in ons overbevolkte land met zijn beperkte natuurschoon niet voor het opscheppen.

3.14. Om de burgers een maximale bescherming te bieden bij een vijandelijke verrassingsaanval met beperkt gebruik van zowel kern- als chemische wapens moeten er de nodige voorzieningen komen. Te denken valt aan schuilkelders tegen radio-actieve fallout. Voorts kan worden gedacht aan brandbestrijding, evacuatie en verpleging van gewonden etc. Het in 1979 opgestelde plan moet niet, zoals de regering wil, in twintig, maar in vijf jaar worden gerealiseerd.

ANTILLEN

3.15. Krachtens het statuut van het Koninkrijk blijft Nederland ook verantwoordelijk voor de externe verdediging van de Nederlandse Antillen.

DIENSTPLICHT

3.16. De militaire dienstplicht in de huidige vorm werkt onrechtvaardig, omdat vele goedgekeurde dienstplichtigen worden vrijgesteld. De RPF wil de invoering van een algemene sociale dienstplicht voor jonge mannen. Een deel van de dienstplichtigen zal bij de krijgsmacht worden ingedeeld, anderen bij de civiele verdediging, in de overheidsdienstensector of in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Bij het vaststellen van zowel de duur van de dienstdienst als de bezoldiging zal worden gestreefd naar een rechtvaardige lastenverdeling over de diverse categorieën dienstplichtigen.

AARD KRIJGSMACHT

3.17. Als verdedigster van de democratie heeft de krijgsmacht een eigen structuur die niet democratisch kan zijn. Een strakke bevelsstructuur is nodig om in wisselende situaties onder oorlogsomstandigheden doelmatig en snel te kunnen reageren. Om echter te voorkomen dat de krijgsmacht geïsoleerd raakt van de maatschappij moet er wel de bereidheid zijn zich aan te passen bij veranderingen die zich in de maatschappij voltrekken. Maar de eigen structuur van de krijgsmacht mag er niet door worden aangetast.

Eigen militair straf- en tuchtrecht kunnen niet worden gemist. Om voldoende gemotiveerd te zijn en te blijven, zal de militair naast de lichamelijke training en vaktechnische opleiding ook een goede voorlichting moeten krijgen over het doel van de krijgsmacht en de taak die hij daarin vervult.

GEWETENSBEZWAREN

3.18. Beroepsmilitairen die gewetens- of andere bezwaren hebben tegen bepaalde in de krijgsmacht in gebruik zijnde wapens en daar publiekelijk uiting aan geven, kunnen niet worden gehandhaafd en dienen de dienst te verlaten.

Dienstplichtigen, die gewetensbezwaren hebben, kunnen zich beroepen op de Wet Gewetensbezwaren en om vervangende dienstplicht vragen.

Het probleem van de totaal-weigeraars zal door een in te stellen staatscommissie moeten worden bestudeerd.

GEESTELIJKE VERZORGING

3.19. Het instituut Geestelijke Verzorging is terecht ingesteld. Van geestelijke verzorgers mag worden verwacht, dat zij zich kunnen verenigen met de doelstelling van de krijgsmacht en zich binnen dat kader loyaal zullen opstellen. Wanneer zij hun positie gaan misbruiken om eenzijdige (atoom)ontwapening te prediken, wordt de krijgsmacht als een „koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is”.

Bij uitzending van Nederlandse militairen naar het buitenland mag de Geestelijke Verzorging niet ontbreken.

KRIJGSMACHT

3.1. Ter verdediging van onze vrijheid moet de overheid een krijgsmacht in stand houden die zowel te land, ter zee als in de lucht, goed geoefend en modern uitgerust, in staat moet worden geacht zich naar behoren van haar opdracht te kwijten.

NAVO

3.2. De verdediging van ons land kan alleen op effectieve wijze gebeuren in samenwerking met andere landen van West-Europa en Amerika.

Het lidmaatschap van de NAVO als defensief bondgenootschap is dan ook vanzelfsprekend. Nederland zal loyale steun aan de NAVO moeten geven, opdat het stabiliserende effect en de oorlogsvoorkomende werking, die van dit bondgenootschap uitgaat, in stand kunnen worden gehouden.

3.3. Nederland moet de met de NAVO-partners gemaakte afspraak om de Westerse verdediging op peil te houden door de defensie-uitgaven jaarlijks reëel met 3% te verhogen in de komende jaren nakomen.

Om U te dienen met geld en goed

De mens kreeg van Zijn Schepper als cultuuropdracht de aarde te ontwikkelen en te onderhouden. Te heersen als onderkoning en te werken als rentmeester. Die opdracht geldt ook voor het beheer van geld en goed in de meest brede zin van het woord. Ongeacht meer of minder welstand.

Zowel burger als overheid dienen zich te realiseren dat alles wat ons ter beschikking staat in wezen slechts „leengoed” is, waarmee moet worden gewerkt tot eer van de Here God. „Om U te dienen”!

Arbeid is een roeping en plicht voor de mens. Hij heeft de opdracht de aarde te bewerken en te bewaren. Wie door ziekte, handicap, ouderdom of anderszins niet in staat is in zijn levensonderhoud te voorzien, heeft recht op hulp en bijstand.

Naar de normen van recht en gerechtigheid heeft de overheid de taak waar nodig corrigerend en regulerend op te treden. Maar de overheid mag niet allerlei verantwoordelijkheden uit handen nemen van de burger. Dat is op grote schaal gebeurd in Nederland. We zijn daarmee ver opgeschoven in de richting van een verzorgingsstaat: de overheid regelt alles.

Bijna 70% van het nationaal inkomen wordt uitgegeven aan collectieve lasten. Dat is veel te veel. Er is sprake van een structurele ontsporing met meer en meer uitschakeling van de eigen verantwoordelijkheid van de burger als individu en van de samenlevingsverbanden, waarin hij leeft en werkt.

Dat in onze dagen de economie stagneert en steeds meer mensen werkloos worden, is voor het grootste deel toe te schrijven aan een drietal structurele ontsporingen in het economisch leven:

- Het falen van het systeem van de overleg-economie. Werkgevers, werknemers en overheid overleggen wel, maar niemand is in staat de ander aan zijn afspraak te houden. De resultaten van het overleg blijken bovendien af te hangen van de verwachtingen van de betrokken partijen, dat men erin zal slagen de kosten van de afspraak op anderen te kunnen afwentelen. Mede daardoor is er een beloningsstructuur ontstaan die niet in vergelijking staat tot de geleverde prestatie: We geven al jaren meer uit dan we verdienen.

- De rol van de overheid, die verantwoordelijk wordt gesteld voor de herverdeling van geld en goed, terwijl de overheid slechts een beperkte taak in dezen heeft.

- Het handhaven van de volledige werkgelegenheid tot elke prijs, hoewel dit primair geen overheidstaak is.

Dat alles vraagt niet om wat correcties of ombuigingen, maar om een andere structuur, zij het dat die slechts via de weg van de geleidelijkheid kan worden bereikt. Van de burger vraagt dit naast opoffering en een meer sobere levensstijl ook meer zicht op de eigen verantwoordelijkheden die hij van Godswegen in de samenleving heeft. Werkend als rentmeester en dienstbaar in liefde tot de naaste.

De beste methode ter bestrijding van de werkloosheid is een structureel herstel van de economie. Een principiële herbezinning op de taak van de overheid is daarom van wezenlijk belang. Bij het voeren van een tweesporenbeleid moet dan ook de hoogste prioriteit worden gegeven aan het terugdringen van het financieringstekort, de verbetering van het investeringsklimaat en het verlagen van de collectieve lastendruk.

Vanuit dit uitgangspunt komt de RPF tot de volgende voorstellen:

LEVENSTIJL

4.1. De mens is geroepen op verantwoorde wijze met geld en goed om te gaan. Er is en er wordt nog te veel geleefd uit de gedachte dat „het niet op kan”. Door middel van een gericht spaar- en consumentenbeleid dient de overheid een versobering van levensstijl en een verantwoord consumptiedrag te stimuleren.

ECONOMISCHE ORDE

4.2. De overheid draagt zorg voor een economische orde, waarin recht en gerechtigheid heersen. Zij zal daartoe een marktgericht beleid dienen te voeren, waarbij prijzen en lonen in beginsel worden bepaald door vraag en aanbod in

het ruilverkeer. Een dergelijk beleid doet recht aan de dynamische aard van het economisch leven. Hiermee kan de overheid echter niet volstaan. Waar nodig dient zij aanvullend, corrigerend en desgewenst stimulerend op te treden. Het regelgevend beleid dient weloverwogen en flexibel te zijn.

4.3. De toenemende onbeheersbaarheid van de overheidsuitgaven baart zorgen. Het aandeel van deze uitgaven in het nationaal inkomen moet aanzienlijk worden teruggebracht. De collectieve lasten vergen nu bijna 70% van het nationaal inkomen. Dit illustreert de scheefgegroeide verhouding tussen overheidssector en particuliere sector.

ARBEIDSVOORWAARDEN- BELEID

4.4. Het centraal overleg over de arbeidsvoorwaarden zal zo veel mogelijk moeten worden verlegd naar het niveau van de onderneming. De gedachte om te komen tot een kaderwet voor een bedrijfstakgewijze overlegstructuur dient te worden afgevoerd.

4.5. Wanneer het belang van het land dit vereist, heeft de overheid het uiterste middel om in te grijpen in de loonvorming. Hierbij dient te worden gewaakt tegen het ontstaan van rechtsonzekerheid.

4.6. Het gelijkstellen van minimum-loon en minimum-uitkering doet geen recht aan enerzijds prestatie en anderzijds behoefte. Minimum-loon en minimum-uitkering moeten weliswaar aan elkaar gekoppeld zijn, maar op afstand. Het bestaansminimum mag hierbij niet worden aangetast.

4.7. Een verdere nivellering van lonen en inkomens moet worden tegengegaan. De uitgangspunten van het beleid worden te veel bepaald door het gelijkheidsideaal. Nivellering neemt de prikkel tot inspanning en het dragen van verantwoordelijkheid weg. In het huidige beleid zijn de grenzen van de rechtvaardigheid overschreden. Prestatie, ijver, het dragen van verantwoordelijkheid en de schaarste van de functie moeten de algemene criteria voor de loonbepaling zijn.

4.8. Er dient een zelfstandig arbeidsvoorwaardenbeleid voor overheids personeel te komen. Een gezond financieel overheidsbeleid is daartoe voorwaarde. De ambtenarensalarissen mogen geen sluitpost op de begroting vormen.

Wel dient een restrictief aanstellingsbeleid te worden gevoerd.

4.9. Gelet op de economische teruggang moeten de automatische prijscompensatie en de vakantietoeslag kritisch worden bekeken.

FINANCIËN

4.10. Inflatie is een groot kwaad in de samenleving. Een juiste afweging van baten en lasten in de economie wordt daardoor onmogelijk. Daarnaast kampt ons land met een hoog renteniveau, hetgeen voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt door het beslag, dat de overheid op de kapitaalmarkt legt. Dit renteniveau heeft een negatieve invloed op de investeringsbereidheid van het bedrijfsleven.

Met het oog op de noodzakelijke bestrijding van zowel de inflatie als het hoge renteniveau moet de overheid alles doen om de rijksbegroting sluitend te maken (echter zonder belastingverhoging) of in elk geval het financieringstekort af te bouwen. Het z.g. „financieren buiten de begroting om” veroorzaakt een vertekend beeld van het financieringstekort en moet daarom worden afgewezen.

Voorts moet worden gestreefd naar het afzien van monetaire financiering (geldschepping).

BELASTINGEN

4.11. Het belastingstelsel is door maatschappelijke ontwikkelingen en noodoperaties vrijwel onuitvoerbaar geworden. Bij de dringend noodzakelijke herziening kan o.a. het plan-Hofstra een nuttige handleiding zijn. Afzwakking van de progressie en

accentverlegging naar kostprijsverhogen de belastingen is gewenst.

Ontgaan en ontduiken van fiscale verplichtingen, waardoor het zwartgeld-circuit wordt bevorderd, vormen een groot maatschappelijk kwaad, dat via wetgevende en uitvoerende maatregelen ingedamd en adequaat bestraft moet worden. Beperking van rente-af trek dient samen te gaan met een evenredige vrijstelling van ontvangen rente. Een beperking van de giften-af trek moet worden afgewezen. Bijdragen voor zending en evangelisatie alsmede voor de mens in nood dienen in ieder geval te worden ontzien.

Het hanteren van belastingheffing voor nevendoeleinden zoals inkomensherverdeling en verkapte subsidies dient met grote terughoudendheid te gebeuren. Het tarief van de Vennootschapsbelasting vormt een zware rem op de economische bedrijvigheid en dient aanzienlijk te worden verlaagd.

WERKGELEGENHEIDS- BELEID

4.12. De toenemende werkloosheid is mede het gevolg van de falende overlegeconomie en de verkeerde beloningsstructuur die het rendement van het bedrijfsleven heeft aangetast. De bedrijven moeten meer ruimte krijgen voor investeringen en de sociale lasten moeten zo veel mogelijk worden beperkt. Naast het verminderen van de minimum-jeugdlonen en het bevorderen van deeltijdarbeid ten behoeve van werklozen, zal aandacht moeten worden gegeven aan het werken met behoud van een uitkering. Het gemeenschapstakenplan biedt hiertoe waardevolle aanknopingspunten.

4.13. Bij het aannemen van personeel zal in principe prioriteit moeten worden gegeven aan kostwinners. In het kader van de sociale verzekering zal moeten worden gestreefd naar het invoeren van één inkomen per huishouden.

4.14. In de huidige economische situatie dient arbeidstijdverkortings gepaard te gaan met een evenredige aanpassing van de lonen. Een en ander dient zonnig op vrijwillige basis te geschieden. Een zo eerlijk mogelijke verdeling van beschikbaar werk over de huishoudens moet worden bevorderd.

4.15. De overheid dient het geven van subsidies aan in nood verkerende bedrijven sterk te beperken. Het middel is vaak erger dan de kwaal en leidt tot concurrentievervalsing. Bovendien wordt hiermee niet zelden een falend management afgewenteld op de overheid. De controle op de besteding van subsidies moet worden verscherpt.

Daarnaast moet de overheid met het bedrijfsleven zoeken naar wegen om kleinschalige bedrijven in stand te houden en dit aantal uit te breiden.

Het verstrekken van startsubsidies en investeringsfaciliteiten dient, met inachtneming van concurrentieverhoudingen, te worden overwogen.

SOCIALE VOORZIENINGEN

4.16. Wie buiten zijn of haar schuld werkloos wordt of arbeidsongeschikt raakt, mag met recht rekenen op een sociale uitkering. Oneigenlijk gebruik van sociale voorzieningen moet met kracht worden bestreden; misbruik moet adequaat worden gestraft.

De controle met betrekking tot de sociale voorzieningen verdient meer aandacht.

Door middel van om- en herscholing moet meer worden gedaan om het aantal mensen, dat niet actief kan zijn in het arbeidsproces, te beperken. Dat vraagt ook inzet en opofferingen van de betrokken burger.

4.17. Er moet worden gestreefd naar een geleidelijke ombuiging van het stelsel van volksverzekeringen naar een regeling die meer kans biedt aan de vervulling van de opdracht tot persoonlijke verantwoordelijkheid en de ontplooiing van de samenlevingsverbanden.

Met betrekking tot de werknemersverzekeringen dient te worden gestreefd naar een vorm, waarbij de overheid borg staat voor een basisvoorziening en het aan de eigen verantwoordelijkheid van de burgers wordt overgelaten een verzekering af te sluiten, die voorziet in een uitkering boven dit minimum.

4.18. Het ziekteverzuim kan worden bestreden door een verbetering van het arbeidsklimaat, een vroegtijdige begeleiding naar wederinpassing in het arbeidsproces, een scherpere controle op ziekteklachten en de invoering van een eigen risico. Te denken valt aan het niet of beperkt uitkeren van loon en salaris over de eerste twee dagen van het ziekteverlof, waartegen men zich persoonlijk kan verzekeren. De regeling inzake het zwangerschapsverlof dient te worden herzien.

4.19. De mate, waarin een onderneming bijdraagt tot goede arbeidsomstandigheden, moet tot gelding worden gebracht in het vaststellen van de hoogte van de premies ingevolge de arbeidsgeschiedheidswet (WAO).

Met betrekking tot de WAO-uitkering moet onderscheid worden gemaakt tussen het arbeidsgeschiedheidsdeel (tengevolge van een handicap) en het werkloosheidsdeel (tengevolge van de conjunctuur). De zgn. verdiscontering van de werkloosheidscomponent in de WAO-uitkering dient geheel te worden afgeschaft of na een termijn te worden beëindigd.

4.20. Financiële bijstand aan gescheiden niet-kostwinners en minderjarigen dient uiterst kritisch te worden bezien.

4.21. De sociale wetgeving moet worden vereenvoudigd. Het onderzoek hiernaar dient te worden bespoedigd. Concentratie van enkele meeromvattende regelingen (bijv. de werkloosheidswetten, ZW, WAO en de ABW-regelingen) is zodoende mogelijk. Dit kan de overzichtelijkheid bevorderen, kosten besparen en de controle vereenvoudigen.

4.22. De AOW dient zodanig te worden herzien, dat het financieel voordeel van ongehuwd samenwonen teniet wordt gedaan.

4.23. Om te voorkomen dat verantwoordelijkheid en spaarzin worden ondermijnd, moet het bezit van een eigen woning bij het toekennen van bijstand in principe worden ontzien.

MEDEZEGGENSCHAP

4.24. Bij het regelen van de zeggenschapsverhoudingen binnen de ondernemingen moet rekening worden gehouden met het eigensoortige karakter van het gezag in de onderneming. Medebeslissingsrecht van de werknemers inzake het sociaal beleid is noodzakelijk. Op financieel-economisch gebied moet de ondernemingsraad het recht van advies hebben. Medebeslissingsrecht in dezen is ongewenst, omdat op dit terrein snel en vertrouwelijk moet kunnen worden gehandeld. Medezeggenschap mag niet ontaarden in verstarring van de besluitvorming. Wel dienen werkgevers hun grote verantwoordelijkheid tegenover de persoonlijke belangen van de werknemers te beseffen. Er zijn op dat terrein tekortkomingen te signaleren.

EXPORTBELEID

4.25. Export is voor Nederland van levensbelang. Onze exportpositie wordt met name bepaald door kwaliteit, prijs en service. Het Nederlandse bedrijfsleven zal in

ons aller belang meer armslag moeten krijgen. Daarbij valt te denken aan het verstrekken van exportpremies en het bieden van financiële mogelijkheden aan kleinere bedrijven om gebruik te maken van handelsreizigers.

Voor buitenlandse bedrijven moet het aantrekkelijker worden zich in Nederland te vestigen. Een betere infrastructuur is daar toe noodzakelijk.

MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF

4.26. De overheid moet het onderzoek naar nieuwe financieringsvormen voor het midden- en kleinbedrijf stimuleren.

Vooraf zal gezocht moeten worden naar financieringsvormen, waarbij rente en aflossing afhankelijk zijn van het bedrijfsresultaat.

4.27. In het fiscaal beleid met betrekking tot de zelfstandige ondernemer dient rekening te worden gehouden met het feit, dat het inkomen van deze ondernemer wordt aangewend voor zowel consumptie als investering en reservering.

4.28. Er moet voor de detailhandel een samenhangend geheel van dag- en avondonderwijs komen, dat gericht is op het verbeteren van het vakmanschap in de ambachtelijke en dienstverlenende sectoren.

4.29. Om de voorlichting te verbeteren, dienen de vele advies- en voorlichtingsin-

heid van grond moeten zoveel mogelijk gehandhaafd blijven. Grond is schaars in Nederland. Bij de Vaststelling van uitbreidingsplannen, de aanleg van wegen enz. moet elke verspilling van grond worden voorkomen. Bij onteigening moet aan de eigenaar en de gebruiker een reële vergoeding van de waarde en schade worden uitgekeerd.

4.33. In samenwerking met de landbouworganisaties moet de regering de voorlichting, het onderwijs en onderzoek krachtiger ondersteunen en speciale aandacht geven aan:

- produktontwikkeling en diversificatie;
- verbetering van produktieomstandigheden, intern zowel als extern;
- kwaliteitsbeheersing en verbetering;
- exportbevordering en marktontwikkeling;
- energiebesparing;
- een doeltreffende aanpak van mestoverschotten;
- een actieve rol van het Borgstellingsfonds voor de landbouw bij de realisering van de bovengenoemde doeleinden.

4.34. Hoewel de EG een belangrijke rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van de landbouw, verkeert zij nu in een impasse. Bovendien zal uitbreiding van de EG met Spanje en Portugal de noord-zuid-tegenstelling met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid verscherpen. In het binnen EG-verband te voeren land-

zal de overheid tot een doelmatiger beleid moeten komen dat meer op de praktijk in de visserij is gericht. De registratieplicht dient te worden afgeschaft en de overmatige administratieve verplichtingen die de vissers werden opgelegd moeten drastisch vereenvoudigd worden.

4.38. Naast het onderzoek naar energiebesparende technieken en nieuwe vismethoden zijn maatregelen nodig om de brandstofprijzen voor de visserij op een werkbaar niveau te kunnen brengen en houden.

4.39. De EG-regelingen inzake de vangstbeperking zijn sterk in het nadeel van de Nederlandse visserij uitgevallen. Daarbij komt nog dat andere EG-lidstaten niet zo streng toezien op het naleven van de regels. De Nederlandse visser is daarvan de dupe. Onze overheid moet zich in EG-verband blijven inzetten voor de Nederlandse visserij door op te komen voor de historische zeerechten en de vangstgebieden. De beschermende benadering van andere EG-landen om de eigen visserijbelangen veilig te stellen, verhindert een totstandkoming van een goed Europees visserijbeleid. Daarom moet Nederland die benadering aan de kaak stellen en bestrijden.

4.40. De overheid zal via overleg in EG-verband dienen te voorkomen, dat andere landen hun visserijgrenzen naar willekeur vaststellen. Zeerechten en vangstgebieden van Nederlandse vissers worden daardoor aangetast. De eigen 12-mijls-zone dient in dit verband te worden beschermd.

4.41. In samenwerking met de visserijorganisaties dient de regering te streven naar:

- a. een betere verdediging van de belangen van de Nederlandse visserij in EG-verband dan tot nu toe het geval is geweest;
- b. verbetering van de positie van de visserij, o.m. door het visserijonderwijs en het biologisch onderzoek te bevorderen.

4.42. In EG-verband dient de regering de volgende punten van beleid na te streven:

1. Europese viswateren moeten in principe open staan voor alle vissers uit deze lidstaten. Het claimen van exclusieve visserijzones moet afgeschaft worden.
2. Het vissen in Europese wateren door niet-lidstaten dient drastisch beperkt te worden.

3. In het kader van de visstandbescherming zal aan de belangen van de consumptievisserij prioriteit gegeven moeten worden boven de industrievisserij.

4. Een voor alle lidstaten geldende geharmoniseerde regeling voor de controle op de naleving van aan de visserij opgelegde maatregelen zal moeten worden ontworpen.

5. Invoer van visserijproducten tegen abnormale voorwaarden uit derde landen dient te worden tegengegaan.

6. Een voor ieder van de lidstaten rechtvaardig werkend vangstverdelingsbeleid zal tot stand moeten komen, waarbij de volgende zaken dienen te worden geregeld:

- a. Vaststelling van een maximum aantal vangstschepen, gekoppeld aan een capaciteits- of PK-stop en een lengtemaximum van de boomkor.
- b. Vervanging van de registratieplicht door vaststelling van een maximum aantal visdagen en uitbreiding van de stille periode.
- c. Opheffing van de logboek-controle verdient ernstige overweging.
- d. Een doeltreffende en realistische biologische controle en begeleiding van de vissers, waarbij naast de biologische aspecten ook de sociaal-economische effecten tot hun recht komen. Voor vissoorten, die in versterkte mate voorkomen en dus niet overbevist zijn, moet bevissing binnen redelijke grenzen mogelijk gemaakt worden.

SCHELPCULTUUR

4.43. De aanleg van een pijlerdam in de Oosterschelde moet met kracht worden voortgezet. Al het mogelijke dient te worden gedaan om na de afsluiting de bestaande oester- en mosselcultuur in dit gebied te handhaven. Eventuele voorzieningen, die na de afsluiting moeten worden getroffen met betrekking tot deze cultuur, moeten door de overheid worden gefinancierd.

stellingen ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf te worden gebundeld. De uitbouw van regionale dienstencentra moet worden bevorderd.

LAND- EN TUINBOUW

4.30. Land- en tuinbouw, alsmede de daarmee nauw verbonden ondernemingen, dragen niet alleen zorg voor de voedselvoorziening van eigen land, maar hebben zich ook ontwikkeld tot een zeer belangrijke exporteur van Nederlandse producten. Deze krachtige positie, waardoor zij in feite vergeleken kan worden met een speerpuntindustrie, is opgebouwd door voortdurend intensief onderzoek, de ontwikkeling van nieuwe producten en de handhaving van zo hoog mogelijke kwaliteitsnormen. Wil ook deze tak van bedrijvigheid in de economische situatie niet ten onder gaan, dan is het de hoogste tijd dat deze meer ruimte geboden wordt voor een evenwichtige ontwikkeling.

4.31. Meer dan andere bedrijfstakken is de agrarische sector afhankelijk van de niet door de mens te beïnvloeden weersomstandigheden en van sterk wisselende prijzen voor bepaalde producten. Men staat dan ook voor de noodzaak voldoende gelden te reserveren, teneinde eventuele tegenvallers zelfstandig op te kunnen vangen en het voor het bedrijf noodzakelijke vermogen in stand te houden. Al sinds jaren laat het fiscale en economische klimaat in ons land dat niet toe.

Er is een zware wissel getrokken op de veerkracht van met name de kleine agrarische ondernemers die vaak moeten rondkomen met een inkomen dat rond het minimumloon ligt. Hierbij dient ook bedacht te worden dat de rendementen op land, gebouwen en inventaris reeds jaren op veel te laag niveau liggen.

4.32. Het recht op grondbezit, de vrije beschikking over en de vrije handelbaar-

bouwbeleid zal dan ook speciale aandacht moeten worden geschonken aan de volgende facetten:

- herstructurering van het landbouwbeleid, waarbij de produktieomstandigheden in de verschillende lidstaten beter wordt benut;
- nadruk op het specialisatie-beginsel, waardoor een verbetering van de arbeidsverdeling binnen de Gemeenschap is gewaarborgd;
- geen doorbreking van het 1%-plafond (BTW-afdracht) zonder de noodzakelijke aanpassingen van het landbouwbeleid;
- toetreding van Spanje en Portugal zal gepaard moeten gaan met bovengenoemde aanpassingen.

4.35. In het kader van het behoud van natuur en landschap moet de overheid er op toezien, dat er voldoende armslag blijft voor de agrarische ondernemer om, onafhankelijk van overheidssteun, een optimale bedrijfsvoering te kunnen realiseren. De agrarische ondernemer is en blijft een eerste aangewezen voor het instandhouden van een goed milieu in zijn omgeving.

Overheid en landbouworganisaties dienen daarbij zonnig corrigerend op te treden.

De overheid dient toe te zien op de uitoefening van de intensieve veehouderij.

VISSERIJ

4.36. De internationale positie van de Nederlandse visserij is door allerlei oorzaken ernstig verzwakt. De stijging van de brandstofprijzen (ongeveer 80% van de exploitatiekosten) en de ingestelde vangstbeperking met alle administratieve rompslomp van dien zorgen voor grote problemen in deze oer-Nederlandse bedrijfstak.

De overheid zal op internationaal niveau moeten blijven waken voor de nationale visserijbelangen.

4.37. In nauw overleg met het bedrijfsleven

Om U te dienen in beheer over natuur en energiebronnen

De mens kreeg van de Here God de opdracht de aarde te „bebouwen en te bewaren”. Het beheer over de schepping en de natuurlijke hulpbronnen die in de schepping liggen besloten, vraagt speciale aandacht. Een verantwoord beheer laat geen ruimte voor verkwisting. Maar al te vaak is de mens overdadig en op onverantwoorde wijze omgesprongen met het pand dat hem is toevertrouwd. Mogen we allerlei ontwikkelingen in ons leven als een zegen ervaren, we hebben ons te weinig beziggehouden met de schadelijke neveneffecten die met name de industriële ontwikkeling kent. Verontreiniging van lucht, water en bodem heeft verontrustende vormen aangenomen. Zowel de individuele burger als de overheid heeft de opdracht de schepping goed te behoren. In het milieubeleid moeten de sociaal-economische belangen meer dan tot nu toe is gebeurd zorgvuldig worden afgewogen tegen de milieubelangen. In de discussie en ook de politieke besluitvorming terzake speelt overigens een geforceerde belangtengstelling een te grote rol. Ook al mag de regel „de vervuiler betaalt” worden gehandhaafd, in onze samenleving worden de lasten van een ontwikkeling, waarvan we allemaal profiteren, al te vaak afgewenteld op bijv. ondernemingen en agrarische bedrijven. Mede omdat de burger in onze dagen allerlei vormen van stank- en geluidsoverlast bijv. minder acceptabel vindt dan vroeger.

In het energiebeleid moeten we ons realiseren, dat olie en gas schaars en duurder worden en daarmee ook een grotere rol zullen gaan spelen op het publieke strijdtonel. Voor de toekomst is het een zaak van wijs beleid dat we niet afhankelijk worden van één energiebron.

Alternatieve energiebronnen zoals zonne-, wind- en getijde-energie zullen op korte termijn niet kunnen voorzien in onze energiebehoeften.

Het volledig overschakelen op steenkool levert niet onaanzienlijke problemen op van milieu-technische aard, zoals luchtverontreiniging en afvalstoffen (kolenas).

Rest de kernenergie. Dat is een heet hangijzer vanwege de nog niet volledig opgeloste problemen rond de verwerking van het afval uit kerncentrales. Overigens is de voorlichting in dezen vaak eenzijdig.

De Brede Maatschappelijke Discussie, mits alle beschikbare informatie objectief ter tafel komt, is zeker zinvol. Wel ligt de verantwoordelijkheid over het te voeren beleid uiteindelijk bij regering en parlement.

Het één en ander brengt de RPF tot de volgende actiepunten:

MILIEUBELEID

5.1. Een sluitende milieuwetgeving is zeer gewenst. Alle tot ernstige vervuiling van het milieu aanleiding gevende activiteiten moeten worden beperkt. Een regelmatige rapportage van schadelijke afvalstoffen is noodzakelijk geworden, zonder dat het vrije ondernemerschap onnodig aan banden wordt gelegd.

5.2. Sanering van ernstig verontreinigde bodem verdient hoge prioriteit. Wettelijke maatregelen inzake bodembescherming verdienen alle aandacht.

De nakoming hiervan moet streng worden gecontroleerd. Mogelijk met als consequentie dat bepaalde bedrijvigheden moeten worden gestopt zolang er geen oplossing is voor het afval.

Bij de beoordeling wat chemisch afval is, is het gewenst dat niet alleen de concentratie van bepaalde giftige stoffen in het afval als maat wordt genomen, maar ook de absolute hoeveelheid giftige stoffen in het afval en haar milieu-gevaarlijkheid.

Indien chemische afvalstoffen op eigen

terrein blijven is het gewenst hierop controle uit te oefenen.

5.3. Goedlopende bedrijven, die tengevolge van milieuwetten in financiële problemen raken, dienen een overbruggingscredeet te krijgen om de werkgelegenheid niet onnodig in gevaar brengen.

Milieukosten moeten zoveel mogelijk in de kostprijs van het produkt worden doorberekend. Niet alleen de producent, maar ook de consument die een bepaald produkt wenst, draagt verantwoordelijkheid.

5.4. De milieu-eisen in de internationale c.q. Europese milieuwetgeving, dienen zoveel mogelijk op elkaar te worden afgestemd om concurrentiebevoordeling c.q. -vervalsing te vermijden.

5.5. Onderzoek naar hergebruik van grond en afvalstoffen (recycling) dient van overheidswege zoveel mogelijk te worden gestimuleerd.

5.6. De overheid dient het voorlichtende

werk van producenten- en consumentenorganisaties te stimuleren op het gebied van kwaliteitsverbetering van het produkt, en gebruik van duurzame, energiebesparende verbruiksgoederen.

5.7. Het is gewenst dat het Europese Hof van Justitie bindende uitspraken doet ten aanzien van de naleving van de internationale afspraken op het gebied van grensoverschrijdende milieuverontreiniging.

Ten aanzien van grensoverschrijdende milieuverontreiniging is het noodzakelijk mondiale maatregelen te treffen. Dit betreft vooral de uitstoot van SO₂ (zwaveldioxide) en NO_x (stikstofoxiden). Beperking is o.m. noodzakelijk omdat deze gassen in de atmosfeer aanleiding geven tot ernstige levensbedreiging van longpatiënten en tot de verzuring van de regen. De „zure regen” vormt een ernstige bedreiging voor grond, flora, fauna en gebouwen, terwijl de verzuring van het grondwater niet is uitgesloten.

ENERGIE

5.9. Onderzoek naar nieuwe energiebronnen en experimenten met alternatieve vormen van energievoorziening verdienen krachtige steun. Zonne-, wind- en getijde-energie en kernfusie verdienen alle aandacht.

Daarnaast moet de burger – waar mogelijk door de overheid gestimuleerd – bij het dragen van eigen verantwoordelijkheid alles doen om zuinig te zijn met energie. Minder royaal met gas, water en licht behoeft geen aantasting van het leefklimaat te betekenen.

5.10. De kerncentrales in Borssele en Dodewaard moeten in werking blijven om energie te produceren en kennis van alsmede ervaring met kernenergie te vergroten. Zodra een aanvaardbare oplossing is gevonden voor verwerking en dumping van het afval uit de kerncentrales is een uitbreiding van het aantal kerncentrales aanvaardbaar.

Het onderzoek om goede oplossingen te vinden voor het kernafval moet krachtig worden voortgezet (o.a. het opslaan van kernafval in zoutlagen). Dumping van radio-actief afval in oceanen moet tot het uiterste worden beperkt en liefst gestaakt.

5.11. Het energiebesparend beleid zal onder meer de volgende beleidsmaatregelen moeten bevatten:

- Uitbreiding en stimulering van verantwoord isolatie van verwarmde ruimten.
- Aktief bevorderen van het toepassen van warmte/kracht-centrales bij de industrie.
- Vergroting van de financiële bijdrage aan energiebesparingsprojecten (zoals stadsverwarming, toepassen warmtepomp).
- Invoering van etikettering van energieverbruik.
- Vergroting van het budget voor energiebesparingsonderzoek.
- Energiekostenstijgingen niet meer opnemen in de prijscompensatie, zodat de burger de stijging van de energiekosten zelf draagt.

VERKEER EN WATERSTAAT

5.11. De maximum-snelheid op autosnelwegen moet op 120 km per uur worden gebracht, maar dient dan scherp te worden gecontroleerd.

5.12. In het kader van de energiebesparing kan de overheid een goed voorbeeld geven door de verlichting van de autosnelwegen en verkeerspleinen tussen 23.00 uur en zonsopgang aan te passen aan het verkeersaanbod.

5.13. Om meer dan één reden is het wenselijk de mogelijkheid serieus te onderzoeken eenmaal per maand een autovrije zondag vast te stellen.

5.14. Bij nevelachtig weer en regen, alsmede gedurende het gehele etmaal in de periode van 1 november tot 1 maart, is het gewenst het snelverkeer zowel binnen als buiten de bebouwde kom minstens dimlicht te laten voeren.

5.15. Bewoners van de Waddeneilanden, alsmede die van Zeeuws-Vlaanderen moeten persoonlijk gratis gebruik kunnen maken van de betreffende veerdiensten.

5.16. Initiatieven, die beogen het particulier autogebruik tijdens de spitsuren te beperken, dienen te worden gesteund.

5.17. Er zijn maatregelen nodig ter bevordering van een eerlijke concurrentie tussen weg-, rail- en watervoer.

5.18. Het onderzoek naar de vervanging van de motorrijtuigenbelasting door een verhoging van de brandstofaccijnzen moet worden bespoedigd.

5.19. Met name in het lager en middelbaar onderwijs dient meer aandacht te worden besteed aan het verkeersonderwijs.

5.20. De invoering van een verplichte periodieke autokeuring dient te worden bevorderd.

ETHERPIRATEN

5.21. Het illegaal gebruikmaken van radio- en TV-zenders – ongeacht het doel – moet met kracht worden tegengegaan.

Kies
gedegen
Stem
lijst 9

RPF

Om U te dienen met huis en erf

Het is in principe een van de eerste verantwoordelijkheden van de burger voor eigen woonruimte te zorgen. Eigen woningbezit moet dan ook voor iedereen tot een reële mogelijkheid worden.

Na de Tweede Wereldoorlog waren overheidsbemoeiing en subsidies nodig om de woningbouw weer op gang te brengen. Na verloop van tijd is de noodzaak daartoe afgenomen, maar de diverse regeringen in de naoorlogse jaren hebben zich in onvoldoende mate gerealiseerd, dat de overheid ook op het terrein van de volkshuisvesting slechts een beperkte taak heeft.

Inmiddels is er een door subsidies en verordeningen overwoekerd beleid ontstaan, dat voor de gemeenschap te duur is geworden. Bovendien is de burger ten onrechte een stuk eigen verantwoordelijkheid uit handen genomen.

Het beleid van de afgelopen jaren, alsmede het ontlopen van hun eigen verantwoordelijkheid door de burgers is er oorzaak van dat er sprake is van een structureel ontspoord woningbouw- en volkshuisvestingsbeleid. Dat komt ook tot uitdrukking op het terrein van de huren. Maar liefst 500.000 huurders wonen in Nederland te goedkoop, terwijl een even groot aantal mensen wordt gesteund met individuele huursubsidies die de overheid vele miljoenen kosten.

Nu de hoogconjunctuur voorbij is, loopt de overheid met dit volkshuisvestingsbeleid vast. Als het beleid niet wordt gewijzigd, zullen naar het zich laat aanzien de reeds aangegane verplichtingen een bijna volledige bouwstop en toenemende werkloosheid in de bouw veroorzaken. En dat terwijl er nog sprake is van ernstige woningnood. De eis om de „rechten” op woonruimte voor personen vanaf 18 jaar en ouder hoe dan ook te honoreren, legt daarbij een onaanvaardbare druk op het huisvestingsbeleid. Daarnaast is er een toegenomen vraag naar gesubsidieerde woonruimte door het gestegen aantal echtscheidingen.

Woningbouw, uitbreiding van industrie enz., zijn onlosmakelijk verbonden met het indelen van de nog beschikbare ruimte in ons overbevolkte land. De overheid is vooral in de fase van de beleidsvoorbereiding op een sterk uniformerende wijze bezig de schaarse ruimte in te delen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijke planningsmethoden (zoals blauwdrukplanning, Graviteitsmodel) planprocedures, regels en verordeningen. In de fase van uitvoering worden burgers en vaak ook gemeenten en bedrijven gereduceerd tot radertjes, waardoor de onderscheiden verantwoordelijkheden niet meer kunnen worden gedragen.

Onder de vlag van het „algemeen belang” wordt alles wat ruimtelijke ordening betreft planmatig door de centrale overheid geregeld. Daartegen rijst meer en meer verzet van de kant van de burgers die zich in toenemende mate bewust zijn geworden van de problemen in de eigen directe leefomgeving.

Aktiegroepen maken soms terecht bezwaar tegen allerlei ontwikkelingen maar ze verhogen de spanning in de afweging van belangen tussen bijv. de recreatieve, de natuurwetenschappelijke en de economische waarde van een beschikbare ruimte. Dat draagt niet bij tot een wezenlijke bezinning. Bovendien wordt vaak eenzijdig licht geworpen op „deelbelangen”. Het pleiten voor meer inspraak van de burger kan zodoende zijn doel voorbij schieten. Daarom moet er ook op het terrein van de ruimtelijke ordening een andere aanpak komen.

De RPF komt tot de volgende uitgangspunten.

EIGEN HUIS

6.1. Iedere burger moet in principe voor eigen woonruimte zorgen.

De overheid moet daartoe voorwaarden scheppen. Het eigen woningbezit zal krachtig moeten worden bevorderd, mede door een goed spaarbeleid. Gedacht zou kunnen worden aan een nieuw woning-spaarplan (bijv. een woonzilvervloot met extra overheidspremie) en het bevorderen van de bouw van zogenaamde optiewoningen (huurders met recht van koop) en afschaffing van de overdrachtskosten. Koppen moet weer aantrekkelijk worden.

6.2. Het aandeel van de woningwetbouw in de jaarlijkse netto uitbreiding van de woningvoorraad zal geleidelijk moeten worden teruggedrongen ten gunste van particuliere koopwoningen en premie-koopwoningen. Daarvoor moet een taakstellend bouwprogramma, gefundeerd op een solide meerjarenbeleid, komen ten behoeve van de totale bouwnijverheid.

6.3. Naast de lastenverlichting voor de bedrijven in de bouw, moeten ook de stichtingskosten voor de goedkopere huur- en koopwoningen worden verlaagd. Dat kan

door het verlagen van het BTW-tarief, door de variatie in verkaveling en verschijningsvorm meer in overeenstemming te brengen met de huur- en koopprijs, door het bevorderen van bepaalde woningbouwtechnieken en door de bewoners zelf voor binnenafwerking te laten zorgen. Voorts worden de stichtingskosten lager als bouwondernemingen rechtstreeks in opdracht werken van particulieren, gemeenten of particuliere woningbouwcorporaties.

6.4. Gelet op de ongelijke spreiding van het woningtekort zal in de toekomst meer gewicht moeten worden toegekend aan beslissingen van plaatselijke overheden voor wat betreft het woningbouwbeleid. Decentralisatie van het volkshuisvestingsbeleid kan een middel zijn om tot een optimale huisvesting te komen.

6.5. Er moet een onderzoek worden ingesteld naar de gevolgen van herinvoering van de fiscale aftrek voor onderhoudskosten aan de eigen woning.

GEZIN

6.6. Bij toewijzing van woonruimte en het verstrekken van vestigingsvergunningen verdienen zij die wettig zijn getrouwd een voorkeursbehandeling. De bestaande wetgeving moet daartoe worden aangepast.

HUREN

6.7. Het huur(subsidie)beleid zal drastisch moeten worden gesaneerd. Door het ingewikkelde subsidiestelsel zijn de werkelijke kosten van het wonen versluisd geraakt.

Door het zichtbaar maken van de werkelijke woonkosten zal de consument zich beter bewust worden van de gemiddelde woonlasten. Om binnen korte termijn weer te komen tot een behoorlijk functionerende woningmarkt is huurharmonisatie noodzakelijk. De volgende maatregelen worden voorgesteld:

1. Afschaffing van de zgn. objectsubsidie en vervanging door een inkomensafhankelijke woonsubsidie (geen subsidie aan hen, die het niet nodig hebben).
2. Een strakker beleid van gemeentebesturen bij het toekennen van individuele huursubsidies. Hierbij is het noodzakelijk, dat de gemeente ook geconfronteerd wordt met de mogelijke financiële gevolgen van de woningtoewijzing.
3. Om doorstroming van bewoners van huurwoningen te bevorderen biedt de huurharmonisatie mogelijkheden. Het invoeren van een doorstromingsheffing werkt onrechtvaardig. Een gerichte woonruimteverdeling bevordert de doorstroming. Gezinnen met lage inkomens moeten aldus op den duur in de voor hen bedoelde huurwoningen terecht komen.

6.8 Het verhuren van kamers c.q. woonruimte moet veel aantrekkelijker worden door:

1. Vrijstelling van inkomstenbelasting van inkomsten uit onderverhuur of verhuur van de zelf bewoonde eigen woning.
2. Het scheppen van meer mogelijkheden voor de verhuurder om huurders die zich ernstig misdragen weer uit zijn woning te krijgen.
3. Het afschaffen van de huurbescherming voor kamerhuurders in woningen die door de verhuurders zelf worden bewoond.

6.9 Gelet op het bestaande woonruimtekort en het toenemend aantal kraakacties worden de volgende maatregelen voorgesteld:

1. Het verminderen van beperkende maatregelen bij de verkoop van woningen.
2. De afschaffing van de 6% overdrachtskosten voor woningen, waarvoor al reeds bij de bouw BTW is betaald.

3. Verlaging van het tarief van de belasting op het rechtsverkeer bij de overdracht van andere woonhuizen.

RUIMTELIJKE ORDENING

6.10 De eenzijdige technische benadering van de ruimtelijke problemen volgens een eenmaal vastgesteld plan moet worden afgewezen. Vaak ligt achter de beoefening van de planning, het vormgeven van de inspraak en het strijd voeren voor deelbelangen een verborgen levensvisie ten grondslag die in strijd is met de bijbelse

visie op het rentmeesterschap en de taak van de overheid.

Het omgaan met de ruimte moet door overleg tussen burger en overheid meer dienstbaar worden gemaakt aan de eer van de Schepper. Dat vergt een beleid waarbij de overheid én de burgers hun beperkingen kennen.

6.11. De rechtsgrond voor het ruimtelijk ordenen van publieke eigendommen (de binnenwateren, rivieren, natuurgebieden etc.) verschilt wezenlijk van de rechtsgrond voor ruimtelijke ordening van particuliere eigendommen (grond en huizen).

Wanneer er behoefte is aan ruimte voor huizen, fabrieken en wegen zal er meer rekening moeten worden gehouden met de redelijke belangen van de grondeigenaren.

6.12. De overheid dient een zorgvuldig beheer te voeren over de beschikbare natuurgebieden in rijksbezit en daar geen overbodige wegen en woongebieden aan te leggen.

Gestreefd moet worden naar het behoud van het natuurlijk landschap (bijv. op de Veluwe) en niet naar het instellen van landschapsparken in landbouwgebieden waarvoor offers gevraagd worden van bepaalde groepen (bijv. agrariërs) en bewoners van huizen.

6.13. De plaatselijke overheden moeten zelf hun eigen bevolking kunnen huisvesten en de gelegenheid krijgen daarvoor de nodige woningen te doen bouwen.

MARKERWAARD

6.14. Gelet op het grote gebrek aan ruimte is het wenselijk dat de Markerwaard wordt ingepolderd. Daarbij moet voorzover mogelijk op redelijke wijze rekening worden gehouden met de rechten van de binnenvisserij en het behoud van de natuurwetenschappelijke waarde van dit gebied.

STADSVERNIEUWING

6.15. 1. Door de veroudering van de bebouwing in de binnensteden, alsmede door slecht onderhoud hiervan (om van verwaarlozing nog maar niet te spreken) is het probleem rond de stadsvernieuwing ontstaan. Ook kan worden geconstateerd dat de oude bebouwing over vrijwel de gehele linie niet meer voldoet aan de hedendaagse normen betreffende kwaliteit en woonwaarde.

Herstel en verbetering zal bevorderd moeten worden. Een factor hierbij is ook dat deze werkzaamheden veelal zeer arbeidsintensief zijn zodat daardoor werkgelegenheid wordt geschapen. Maatregelen om op dit gebied tot een versnelde uitvoering te geraken zijn dringend gewenst.

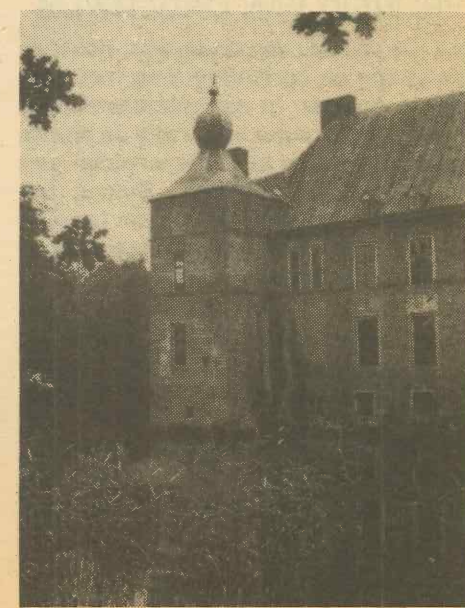
2. Bij de financiering van de stadsvernieuwing zal de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten meer tot uitdrukking moeten komen.

WADDENZEE

6.16. De Waddenzee moet gelet op de eigen specifieke waarde als natuurgebied behouden worden.

MONUMENTENZORG

6.17. Monumentenzorg is een nationale zaak. Een goede onderhoudsregeling voor het vele culturele erfgoed dat ons land bezit is gewenst, mede in verband met de werkgelegenheid in de ambachtelijke sfeer.

Om U te dienen met kennis en vorming

Opvoeding en onderwijs geven ouders en opvoeders een geweldige kans de Here God te dienen door jonge mensen in staat te stellen zich beter dienstbaar te maken aan het Koninkrijk van Jezus Christus. Ouders dragen de eerste verantwoordelijkheid voor opvoeding en onderwijs en moeten hun kinderen met een liefdevolle begeleiding stimuleren en motiveren om in afhankelijkheid van de Here God de weg naar de volwassenheid te vinden. Opvoeding en onderwijs kunnen daarom niet waardenvrij zijn. De vrijheid van onderwijs, verankerd in artikel 208 van de Grondwet, is een groot goed. Elke poging om door wijziging van dit artikel of op andere wijze die vrijheid aan te tasten, moet met kracht worden tegengegaan.

De overheid mag door bepalingen inzake schoolbegeleiding, doelstellingsverbreding en scholenplanning alsmede de opzet van een advies- en verzorgingsstructuur voor het onderwijsveld, de vrijheid van richting, inrichting en oprichting van scholen niet aantasten.

Tegelijkertijd moet echter geconstateerd worden dat christenen ook zelf door apathie dan wel het loslaten van de Bijbel als absolute norm meewerken aan een uitholling van het christelijk onderwijs van binnenuit.

Christelijke scholen zullen zich in hun schoolwerkplan inhoudelijk moeten kunnen profileren en op deze wijze aantonen dat het bijzonder onderwijs zich onderscheidt van het openbaar onderwijs.

De om zich heen grijpende ontwrichting binnen de primaire samenlevingsverbanden (gebroken gezinnen, verwaarloosde kinderen, afbraak van gezagsverhoudingen etc.) mist zijn uitwerking op het onderwijs niet. Niet alleen wordt de taak die op de schouders van de onderwijsgevende drukt hierdoor verzwaaard, maar ook de eisen die aan doeltreffende schoolorganisatie worden gesteld nemen daardoor toe in omvang en in aantal.

Het opzetten van tal van onderwijsexperimenten in de laatste jaren heeft niet bijgedragen tot een evenwichtige ontwikkeling van ons onderwijsstelsel. Mede in verband met de eis tot matiging zullen veel van de thans nog lopende experimenten moeten worden afgebouwd. Nieuwe vormen van onderwijs mogen pas dan worden ingevoerd wanneer de deugdelijkheid daarvan in de proeffase duidelijk is aangetoond en wanneer daarmee betere ontplooiingskansen voor grote groepen jongeren worden geboden.

Het verbeteren van de keuzemogelijkheden voor jonge schoolverlaters en het zoeken naar een betere aansluiting bij het bedrijfsleven om de juiste man of vrouw op de juiste plaats in de maatschappij te krijgen is van groot belang. Het is te verwachten, dat er in de toekomst minder arbeidsplaatsen zullen zijn voor de schoolverlaters. Daarom vraagt deze problematiek meer dan ooit onze aandacht.

De RPF komt dan tot de volgende actiepunten:

VRIJHEID VAN ONDERWIJS

7.1 De vrijheid van onderwijs, richting, inrichting en oprichting mag niet worden aangetast. In het schoolwerkplan moet het bijzonder onderwijs de ruimte hebben om zich te onderscheiden van het openbaar onderwijs. Binnen het openbaar onderwijs mag geen bevoordeling zijn van welke levensbeschouwelijke richting ook.

7.2 Overheidseisen met betrekking tot de deugdelijkheid van het onderwijs dienen beperkt te blijven tot het niveau en de kwaliteit ervan.

Denkbeelden die voortkomen uit een humanistische mens- en maatschappijvisie mogen niet tot onderwijsdoel worden verheven.

7.3 De wet op de medezeggenschap in

het onderwijs zal regelmatig op haar werking in de praktijk moeten worden beoordeeld. Toetssteen is, of hiermede de betrokkenheid van ouders en leerlingen bij de school wordt verhoogd en de eigen verantwoordelijkheid van leerkrachten en bestuurders niet wordt aangetast.

7.4 Het recht op vrijheid van onderwijs op levensbeschouwelijke basis moet in alle fasen en sectoren van het onderwijs gestalte kunnen krijgen, dus ook in de sector van het beroepsbegeleidend onderwijs en de volwassenen-educatie.

De huidige toepassing van de planprocedure VWO moet worden gezien als een mogelijke bedreiging voor de vrijheid van onderwijs. Er zal bij het toewijzingsbeleid moeten worden uitgegaan van objectieve criteria.

7.5 Het christelijk onderwijs heeft recht op schoolbegeleiding op basis van de eigen identiteit. Waar de mogelijkheid voor een christelijke schoolbegeleidingsdienst bestaat, moet deze dienst met een bedrag per leerling uit de algemene middelen worden bekostigd.

BASISONDERWIJS

7.6 Bij het nieuwe basisonderwijs dient het begrip „leerplicht” voor 5-jarigen soepel te worden gehanteerd, terwijl de leerplichtgrens niet verder verlaagd mag worden. De verworvenheden van de kleuterschool mogen in het basisonderwijs niet in het gedrang komen. Schoolhoofden van met name kleinere scholen dienen meer tijd te krijgen voor de uitvoering van hun taak naast het lesgeven.

7.7 Aangezien opvoeden een taak van de ouders is, kan deze niet aan derden worden overgedragen, anders dan op verzoek van de ouders.

Het stichten van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, anders dan voor gehandicapte kinderen, moet niet worden gestimuleerd.

7.8 De overheid dient speciale aandacht te geven aan het onderwijs aan leerlingen

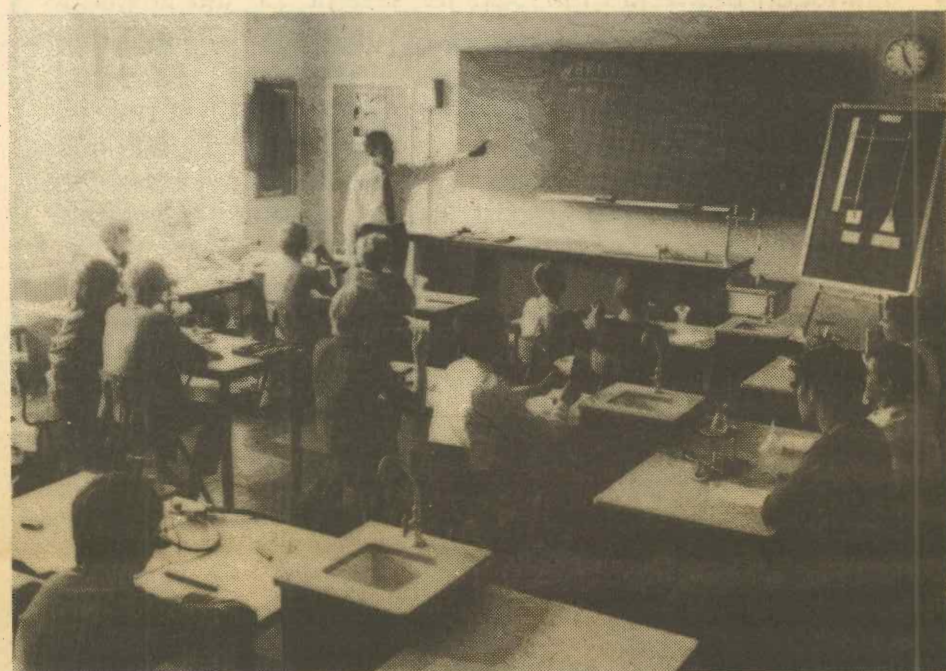
in achterstandssituaties en aan het onderwijs aan culturele minderheden. De positie van het bijzonder onderwijs dient hierbij te worden gerespecteerd.

wijs, dat een praktijkgericht alternatief biedt voor hen die niet in aanmerking (willen) komen voor het MBO, dient te worden ingevoerd met een volle-tijd- en een deeltijd-variant. De spreiding van deze voorzieningen moet geschieden op basis van levensbeschouwelijke denominatie. Ter voorbereiding hiervan dienen thans cursussen in het kader van het leerlingwezen te worden toegewezen aan samenwerkingsverbanden van scholen voor beroepsonderwijs en vormingsinstituten op levensbeschouwelijke grondslag die hiervoor opteren. Het concentratiebeleid ten aanzien van streekscholen voor beroepsbegeleidend onderwijs dient te worden opgeheven.

7.15 Gelet op het probleem van de afnemende werkgelegenheid voor schoolverlaters dienen er wettelijke kaders te worden geschapen voor een betere samenwerking tussen scholen, regionale organen van het leerlingwezen, arbeidsbureaus, schoolkeuze-adviesbureaus en werkgevers in de regio. De oprichting van contactcentra onderwijs-arbeid (COA's) verdient steun.

SCHOLING LERAREN

7.16 Meesterschap is vakmanschap. Er moeten ruimere mogelijkheden komen voor bij- en nascholing van leerkrachten. In

principe worden de cursussen toegewezen aan de initiële opleidende instanties.

LEERPlicht

7.9 De leerplicht tot 16 jaar moet worden gehandhaafd. Zolang er nog een partiële leerplicht is, dient te worden toegezien op de naleving ervan. Een kritische bezinning op aard en uitvoering van de partiële leerplicht is gewenst.

VOORTGEZET ONDERWIJS

7.10 Voortgezet basisonderwijs kan slechts worden ontwikkeld naast het bestaande categoriale onderwijsstelsel. Mogelijkheden tot het doorbreken van de bestaande vakkenstructuur dienen onderzocht te worden met het oog op een betere aansluiting van het onderwijs op de ontwikkelingen in de hedendaagse samenleving.

7.11 Het werken met bredere uniforme basispakketten verdient aanbeveling, teneinde de keuzemogelijkheden na de eerste fase van het voortgezet onderwijs te vergroten. Het onderwijs in de huishoudkunde en de informatica dient als verplicht vak te worden opgenomen.

7.12 Bij het algemeen voortgezet onderwijs dient binnen het aanbod van keuzevakken ruimte te worden gemaakt voor het vak algemene technieken. Bewaking van het eindniveau van de verschillende schoolsoorten in het voortgezet onderwijs is van groot belang.

Het vergroten van het aantal examenvakken is wenselijk.

7.13 Maatregelen die een versterking van het (lager) beroepsonderwijs beogen en derhalve mede leiden tot een betere maatschappelijke waardering van dit onderwijs moeten worden gesteund.

7.14 Het kort middelbaar beroepsonder-

7.17 Mede ter bestrijding van de werkloosheid in het onderwijs, maar vooral ook in het belang van de leerlingen, moet er een verruiming komen van de regeling voor vervanging van docenten die afwezig zijn wegens ziekte of het volgen van een bijscholingscursus.

HOGER ONDERWIJS

7.18 Toelating tot het hoger onderwijs dient te geschieden op basis van resultaten van de afgelegde centraal schriftelijke eindexamens in plaats van loting. De kosten van het hoger onderwijs rechtvaardigen een adequate selectie van kandidaten.

7.19 De parlementaire behandeling van de wet op het wetenschappelijk onderwijs en de wet op het hoger beroepsonderwijs verdient zo spoedig mogelijk te worden afgerond.

7.20 Wetenschap kan niet waardenvrij worden beoefend. Met de ethische aspecten van wetenschapsoefening zal rekening moeten worden gehouden. Wijsbegeerte en wetenschapsethiek behoren een plaats in de wetenschappelijke opleiding te behouden.

WERKGELEGENHEID

7.21 Ondermeer ter bevordering van de werkgelegenheid is het wenselijk dat de minimale klassegrootte wordt verlaagd.

7.22 Zowel bij het benoemings- als bij het afvloeiingsbeleid dienen kostwinners een voorkeursbehandeling te krijgen.

EUROPA

7.23 Binnen de Europese Gemeenschap wordt gestreefd naar een wederzijdse erkenning van getuigschriften en diploma's.

Om U te dienen — tot welzijn —

Gezondheid en wel-zijn bepalen het geluk van de mens. De Bijbel leert dat het echte welzijn alleen te bereiken is door de dienst aan de Here God en het onderhouden van Zijn geboden. Dat brengt vrede en geluk.

De overheid kan ondanks goede bedoelingen het echte welzijn niet geven. Niettemin worden jaarlijks vele miljoenen uitgetrokken voor subsidies om tal van maatschappelijke activiteiten in de verzorgende en recreatieve sfeer te stimuleren. In dat beleid is de mens de maat van alle dingen en wordt het zogeheten emancipatieproces met kracht gestimuleerd. Het stoelt op de humanistische visie dat de mens tot zelfverwerkelijking moet komen. Dat geldt als hoogste ideaal.

In dat proces wordt afgerekend met de normen en waarden die de Bijbel ons ook voor het publieke leven geeft. Daarnaast wordt in allerlei cultuuruitingen — te denken valt aan radio- en televisie-programma's alsmede theater en film — de naam van de Here God gesmaad en gelasterd, zonder dat de overheid daartegen passende maatregelen neemt. En dat terwijl de overheid deze activiteiten geheel of voor een groot deel financiert.

Langs allerlei kanalen wordt door middel van gemeenschapsgelden de geest van de burger omgeturnd. Dat leidt niet tot geluk, maar juist tot ontsporing, vereenzaming en uitzichtloosheid.

Levens van mensen lopen vast in het ongeluk. De verslaving aan alcohol en drugs grijpt om zich heen. Bij jong en oud. Aan alle kanten is behoefte aan hulpverlening. Deze kan evenwel niet louter technisch van aard zijn. De geestelijke ontworteling vraagt om hulp vanuit een levensvernieuwende aanpak, waarbij de boodschap van Jezus Christus centraal staat. Ook in dit opzicht is er hoop voor de mens in nood.

Gezondheidszorg en hulpverlening zijn altijd terreinen geweest, waarop veel particulier initiatief is ontplooid. Het werk dat vanuit christelijke instellingen wordt gedaan, wordt bedreigd door het op gang gebrachte decentralisatieproces. Gemeentelijke overheden gaan meer en meer beslissen over het toewijzen van subsidie. Daarbij hangt veel af van de plaatselijke situatie of instellingen van christelijken huize worden geaccepteerd, zonder dat zij worden gedwongen op te gaan in grotere verbanden waarin moet worden samengewerkt met neutrale organisaties.

Daarnaast is er dan nog het proces van democratisering, waarbij ten behoeve van patiënten of cliënten steeds meer medezeggenschap wordt opgeëist over de behandeling en de gang van zaken in het tehuis of de inrichting. Dit ongeacht het feit, of zij persoonlijk achter de doelstellingen van de betreffende organisatie staan.

Tot slot vormt ook het opnamebeleid, gericht op de eigen regio, een handicap voor christelijk hulpverleningswerk.

De gehele verzorgings- en welzijnssector vergt in de verzorgingsstaat die wij kennen grote sommen gelds. Ook op dit beleidsterrein is een drastische herbezinning op taken en verantwoordelijkheden van overheid en burger nodig, zodat de overheidsuitgaven in deze sector sterk kunnen worden teruggedrongen.

Dat leidt de RPF tot de volgende actiepunten:

CULTUURBELEID

8.1. De overheid moet een cultuurontwikkeling tegengaan, waarin de naam van de Here God wordt gelasterd en Zijn eer wordt gesmaad.

Juist cultuuruitingen vallen onder de normen van het Woord van God, dat voor alle mensen geldingskracht heeft. „Alles wat adem heeft, love de Here”.

WELZIJNSWERK

8.2. Om tegemoet te komen aan de bezwaren tegen de Kaderwet Specifiek Welzijn is een zorgvuldige uitvoering nodig van reeds in werking zijnde uitvoeringsbesluiten en overleg tussen overheid en alle belanghebbende instellingen om recht te doen aan het particulier initiatief.

SUBSIDIES

8.3. Het subsidiebeleid in de sector van het sociaal-cultureel werk moet drastisch worden veranderd. Alleen instanties die een breed maatschappelijk belang dienen, komen voor financiële steun van de overheid in aanmerking. De subsidie moet aanvullend zijn op eigen middelen en dient een tijdelijk karakter te hebben. Anderzijds mag de subsidieverlening de zelfstandigheid van de gesubsidieerde organisaties niet aantasten.

Cultuuruitingen en activiteiten, die in strijd zijn met het Woord van God, gezagsondermijnend werken of zedenkwetsend zijn, mogen niet worden gesubsidieerd. Geldelijke steun aan toneel, muziek en andere kunstvormen dient zoveel mogelijk beperkt

te blijven tot de amateuristische beoefening en de educatieve sector.

GEZINSVERZORGING

8.4. De gezinsverzorging kan niet buiten overheidssteun, maar zal bovenal gedragen moeten worden door het particulier initiatief. Inschakeling van meer Alpha-hulp en vrijwilligers moet sterk worden bevorderd.

BEJAARDENBELEID

8.5. Bejaarden behoren zolang mogelijk in eigen huis en omgeving te blijven. In geval van ziekte of handicap moet bij een eventuele opname rekening worden gehouden met de huwelijkspartner. Daarnaast moet er meer oog komen voor de verantwoordelijkheid binnen het familieverband voor de bejaarden. Vereenzaming en isolering kunnen daarmee worden teruggedrongen.

Het feit, dat men bij opname in een bejaardentehuis te veel is aangewezen op de bijstandswet, ondermijnt de eigen verantwoordelijkheid in alle leeftijdsgroepen. Studies naar een oplossing hiervoor zijn gewenst.

GEHANDICAPTEN

8.6. Gehandicapten moeten een zo waardig mogelijke en zelfstandige plaats in onze samenleving hebben, liefst in gezinsverband. Voorzieningen ten behoeve van de gehandicapte moeten worden uitgebreid evenals de beroepsopleiding, waardoor de kansen op deelname in het arbeidsproces worden vergroot.

JEUGDWELZIJN

8.7. Bij een samenhangend jeugdwelzijnsbeleid dient een belangrijke plaats te worden ingeruimd voor christelijke tehuizen.

EMANCIPATIE

8.8. De overdreven aandacht voor de gepropageerde emancipatie van de vrouw heeft een veel te grote greep op het overheidsbeleid. Een afzonderlijke staatssecretaris daarvoor is een overbodige luxe. Mannen en vrouwen moeten gelijke ontwikkelingskansen en rechten hebben in de samenleving met erkenning van elks eigen taak en aanleg. De gehuwde vrouw heeft een Bijbelse roeping om met haar man de taken in het gezin uit te voeren.

Vervulling van die taak verhindert dat beiden een volledige plaats in het arbeidsproces kunnen opeisen. Opvoeding van de kinderen is een taak van de ouders en kan niet aan derden worden overgelaten. Subsidiering van emancipatie-activiteiten via de Rijksbijdrageregeling dient te worden beëindigd om principiële en financiële redenen.

MEDIABELEID

8.9. Het unieke omroepstelsel dat ons land kent, is een waardevol bezit. De overheid moet in wetgeving en beleid het open omroepbestel en de vrije pers waarborgen. De vrije meningsuiting is een groot goed, maar er zijn normen en grenzen. De over-

heid moet over middelen beschikken om adequaat op te treden tegen programma's en geschriften, waarin bij herhaling de geest van wetteloosheid en revolutie wordt verspreid, of die gevaar opleveren voor de veiligheid van de staat, de openbare orde, de geestelijke volksgezondheid of de goede zeden. De overheid heeft terzake een eigen verantwoordelijkheid. Instelling van een codecommissie voor TV, radio en pers is noodzakelijk.

8.10. Om het omroepstelsel niet uit te hollen zal periodieke toetsing van het totale programmapakket moeten plaatsvinden.

Bij het voor het eerst of opnieuw verstrekken van een zendmachtiging zal kritischer moeten worden gelet op de al dan niet aantoonbare verschillen van levensbeschouwelijke aard in de diverse programma-categorieën.

8.11. De omroepwet moet zodanig worden gewijzigd dat alle radio- en TV-programma's op kabelnetten kunnen worden doorgegeven. De overheid moet ook de bevoegdheid krijgen buitenlandse programma's aan te wijzen die in ieder geval via de kabel doorgegeven moeten worden (bijv. Nederlandstalige programma's uit België). Er moet een mogelijkheid komen de buitenlandse programma's te toetsen aan de eisen van non-commercialiteit. Binnenlandse gegadigden voor toegang tot kabeluitzendingen dienen aan dezelfde voorschriften te voldoen als die voor de draadloze uitzendingen.

8.12. Commercialisering van de omroep moet worden afgewezen. De STER-zendtijd dient niet te worden uitgebreid. Strenge maatregelen zijn nodig bij het in de handel brengen van programma's op plaat en cassette zonder dat daarvoor rechten zijn betaald. Ook het verhandelen van deze programma's door omroeporganisaties zelf dient aan voorschriften te zijn gebonden.

8.13. De NOS staat in de eerste plaats ter beschikking van de omroeporganisaties voor het leveren van de faciliteiten.

De zendtijd van de NOS dient te worden beperkt tot die programma's die uitsluitend in de gezamenlijkheid kunnen worden gemaakt.

8.14. Bij regionale en lokale omroep dient het systeem van het pluriforme bestel uitgangspunt van beleid te zijn.

8.15. Financiële steun aan noodlijdende dag- en weekbladen is gewenst.

OPEN SCHOOL

8.16. Educatie en in het bijzonder een permanente educatie via radio en TV dient in overeenstemming te zijn met de verworvenheden van de vrijheid van onderwijs en moet de levensbeschouwelijke verscheidenheid vertonen, die we in ons land kennen.

In dat kader moet de taak van de diverse omroeporganisaties worden vergroot en in mindering worden gebracht op de taak van de NOS en de Open School.

SPORT EN RECREATIE

8.17. De overheid moet het financieel mogelijk maken dat er, waar nodig, accommodaties komen voor sport en recreatie. De opzet dient sober te zijn. Ook bij sportmanifestaties waarvoor de overheid subsidie geeft. Initiatieven moeten worden ont-plooid om de zondag te vrijwaren van alle publiektrekkende sportwedstrijden, al dan niet in competitieverband beoefend.

Steun aan betaald voetbal moet worden gestaakt.

8.18. De kampeerwet moet worden veranderd om het kamperen bij particulieren te stimuleren.

Recreatieterreinen moeten aan hun doel kunnen blijven beantwoorden. Ze mogen niet het domein worden van exploitanten van pretparken.

8.19. De plaatselijke overheden moeten meer eigen beslissingsbevoegdheid hebben inzake het openstellen van sportaccommodaties. Naaktrecreatie op de stranden en elders moet met kracht worden tegengegaan.

GEZONDHEIDSZORG

8.20. De overheidstaak dient primair gericht te zijn op bevordering van het particulier initiatief bij de uitvoering van de gezondheidszorg. Dat betekent onder meer:

- Accent op de persoonlijke verantwoordelijkheid, ook door een beperkte eigen bijdrage.
- Optimale vestigingsvrijheid voor inrichtingen en specialisten. Nationalisatie van voorzieningen wordt afgewezen.
- Versterking van de „eerste lijn” door uitbreiding van onderzoeks- en behandelingsfaciliteiten.
- Handhaving van de kwaliteit van voorzieningen vormt een uitgangspunt bij bezuinigingen.
- Bescherming van de identiteit van levensbeschouwelijke instellingen.

8.21. De vrijheid van beroepsmatige beslissingen van de arts en het verpleegkundig personeel mag niet worden verabsoluteerd. Ook zij blijven feilbare en zondige mensen.

De arts moet steeds ter verantwoording kunnen worden geroepen. De overheid heeft een eigen taak t.a.v. de handhaving en de normering van de medische ethiek.

8.22. Zij die om des gewetens wil abortus en euthanasie afwijzen, moeten worden ontslagen van de verplichting daaraan een bijdrage te geven via de ziektekostenverzekering.

8.23. In het kader van de nieuwe definities van het medische begrip „dood” dient een wettelijke regeling te worden getroffen met betrekking tot transplantatie van organen. Tevens dient op korte termijn een wettelijke regeling tot stand te komen voor bevruchting buiten het moederlichaam (conceptie in vitro) en voor DNA-onderzoek (manipulatie met cel-eigenschappen).

8.24. Een goede gezondheidszorg vereist een vertrouwensrelatie tussen behandel- en patiënt. Daarvoor is noodzakelijk:

- Vrije artskeuze, zowel in de eerste als in de tweede lijn; mogelijkheid tot raadple-

Verkiezingsfonds

Giften voor het verkiezingsfonds van de RPF zijn welkom op gironummer 3301289 penningmeester RPF Enkhuizen met vermelding „Verkiezingsfonds” of op bankrekening 31.73.35.707 Rabo-Bank Enkhuizen t.n.v. penningmeester RPF

ging van „alternatieve” genezers met medeweten van de behandelende arts.

- Goede voorlichting over preventie, behandeling en medicijnen, gepaard aan terughoudend voorschrijven daarvan.

STRUCTUUR

8.25. Regionalisatie van de gezondheidszorg kan zinvol zijn, als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De in 8.24 en 8.25 genoemde aspecten dienen gewaarborgd te worden.
- Kostenbeheersing binnen de begrotingsdoeleinden: overschrijding is slechts verantwoord voor beleidsbijstellingen i.v.m. dringende ontwikkelingen zoals het toenemende aantal verslaafden en de zgn. „Sterk Gestoorde en Agressieve Psychiatrische Patiënten”.
- Drastische financiële sanering van de intra-murale zorg, waardoor tevens een einde komt aan de explosieve stijging van de tarieven. In dit verband is plaatselijke/regionale coördinatie bij aankoop van apparatuur dringend noodzakelijk.

8.26. Oprichting van instellingen op levensbeschouwelijke basis moet voldoende ruimte krijgen. De bestaande plannen om te komen tot een Gereformeerd Psychiatrisch ziekenhuis verdienen alle steun.

8.27. De gecompliceerde problematiek van de medische en verpleegkundige opleidingen is zeer zorgwekkend. Het is onaanvaardbaar, dat zovelen na jaren studie en praktische vorming, geen aanstelling kunnen krijgen. Voor verlichting van de problemen is het volgende van belang:

- Nauwkeurige afstemming van de opleidingscapaciteit (m.n. aan universiteiten) op de te verwachten behoefte.
- In beginsel geen beperking van de opleidingen voor verpleging en gezinszorg met het oog op de vergrijzing van ons volk en de intensievere verpleging die mede het gevolg is van de verkorte verpleegduur.
- Evenwichtige verdeling van de opleiding in theoretische vorming en praktische inzet van de leerlingen.

Toezicht van de Inspectie voor de volksgezondheid, dat onervaren krachten niet via de dienstroosters te grote verantwoordelijkheden opgelegd krijgen.

- Drastische verhoging van de huidige richtlijn van 40% gediplomeerd personeel is noodzakelijk, verantwoorde verdeling van gediplomeerden over alle diensten mag niet om financiële redenen worden aangetast.

8.28. Invoering van een sociale dienstplicht en tewerkstelling van werkloze werknemers met behoud van uitkering kunnen

binnen de financiële mogelijkheden tegemoetkomen aan de onderbezetting in ziekenhuizen en andere gezondheidscentra.

VERSLAVING

8.29. Onze samenleving wordt in toenemende mate geconfronteerd met het probleem van de verslaving aan verdovende middelen en aan alcohol. De geestelijke nood, ontstaan doordat de veelal jonge mens van zijn bestemming is afgeraakt, vormt de diepste achtergrond. De hulpverlening door particuliere instanties verdient de voorkeur, maar de nood is zo groot, dat met name in de grote steden ook materiële en financiële steun door de overheid moet worden gegeven. Met name aan de christelijke opvangcentra, omdat door de boodschap van het Evangelie het geestelijke probleem, waarmee de verslaafde worstelt, op afdoende wijze kan worden aangepakt.

Het streven naar decentralisatie van de hulpverlening mag dan ook geenszins ten koste van de identiteit gaan.

De overheid zal door middel van voorlichting op scholen en in jeugdcentra verslaving moeten trachten te voorkomen. Daar-

bij moet er ook intensieve voorlichting aan ouders worden gegeven. Zij zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvang en opvoeding van hun kinderen.

8.30. Bepaalde – niet-occulte – alternatieve geneesmethoden, zoals de Moermantherapie, verdienen erkenning, mits zij door bevoegde artsen worden toegepast.

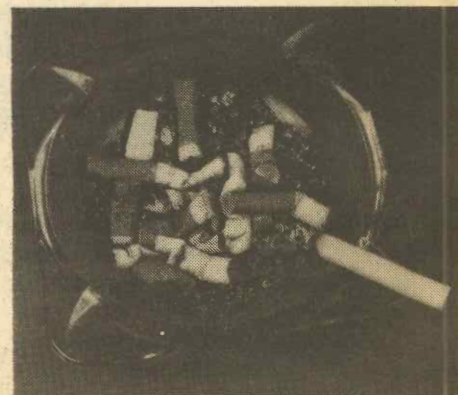
8.31. De overheid zal meer voorlichting moeten geven in verband met de snel toenemende verspreiding van geslachtsziekten als gevolg van ongebonden seksueel verkeer. Zowel in het belang van de betrokkenen zelf, van de directe omgeving, als mede van de volksgezondheid in het algemeen.

SENSITIVITY-TRAINING

8.32. Deelname aan bepaalde bewustzijns-trainingen (bijv. yoga, sensitivity-training) in het kader van beroep of opleiding mag niet verplicht worden gesteld.

ROKEN

8.33. Het roken in openbare gebouwen moet worden tegengegaan.

Niet de macht van het getal, maar voor alles gehoorzaamheid

Velen zeggen van harte in te stemmen met de politieke stellingname van de RPF. Maar wat moet je nu met een kleine partij. Wat kun je daarmee bereiken? In de politiek heb je macht nodig om iets te kunnen betekenen in de samenleving, zeggen ze. Maar is dat zo?

Je hebt een grote partij nodig om invloed te kunnen uitoefenen op het regeringsbeleid, denken velen. Is dat echt waar en is dat trouwens het belangrijkste?

In de politiek moet je met het compromis durven leven, vinden velen. Al die kleine partijen maken de regeerbaarheid van het land vrijwel onmogelijk, wordt beweerd. Maar juist in het afgelopen jaar hebben we gezien hoe grote partijen ondanks een geweldige parlementaire meerderheid door onderlinge tegenstellingen die regeerbaarheid hebben laten mislukken.

Voor een christen komt het er op aan dat men God meer gehoorzaam moet zijn dan mensen. Die gehoorzaamheid kan er zelfs toe leiden dat je alleen komt te staan. Zoals de vrienden van Daniël, die niet wilden buigen voor het beeld van Nebukadnezar.

Zoals Maarten Luther, die op de rijksdag in Worms de bekende woorden sprak: „Hier sta ik, ik kan niet anders”:

En denk ook aan Groen van Prinsterer, in de vorige eeuw smalend een „veldheer zonder leger” genoemd. Van zichzelf zei hij echter „staatsman niet, maar Evangeliebelijder”. Op dat laatste lag voor hem het accent.

Mensen die in hun tijd ter wille van de Waarheid alleen durfden staan. Een houding die God door genade bijzonder rijk heeft gezegend. Denk aan de Reformatie. Denk aan de grote invloed van Groen op de Nederlandse samenleving. God wil vaak gebruiken wat in de ogen van mensen klein en veracht is. Het komt voor een christen – ook in de politiek – helemaal aan op gehoorzaamheid. Dat is het criterium. Trouw zijn aan onze Koning. En niet de meerderheid of de grootste partij of de meeste ministers in een kabinet zijn in principe het belangrijkste. Het trouw blijven aan de geboden en beloften van God is wat van een christen wordt gevraagd. Daarop kan en zal zegen rusten.

Wie het met de RPF eens is, moet niet talmen, maar zich aansluiten. Van harte welkom.

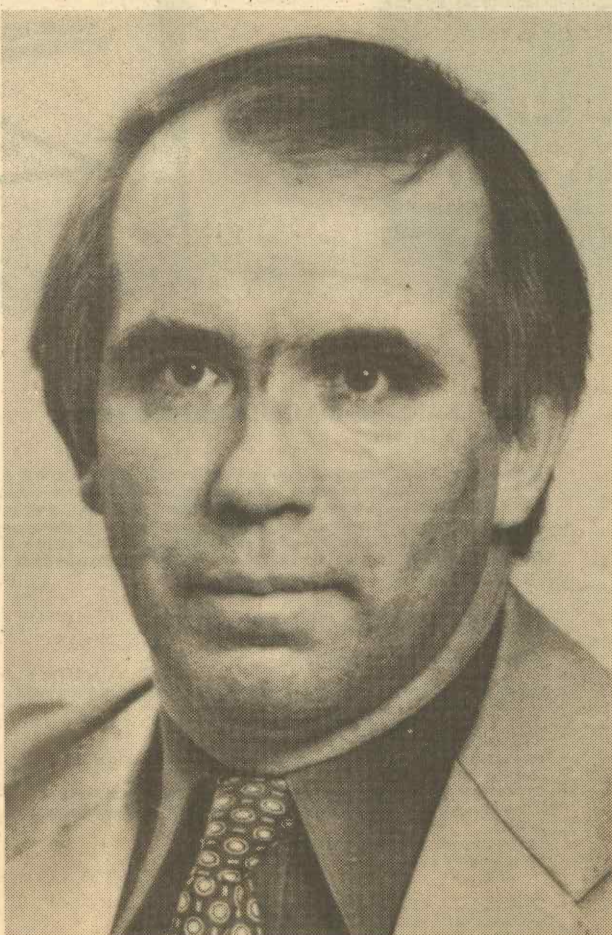

KANDIDATENLIJST VAN DE RPF

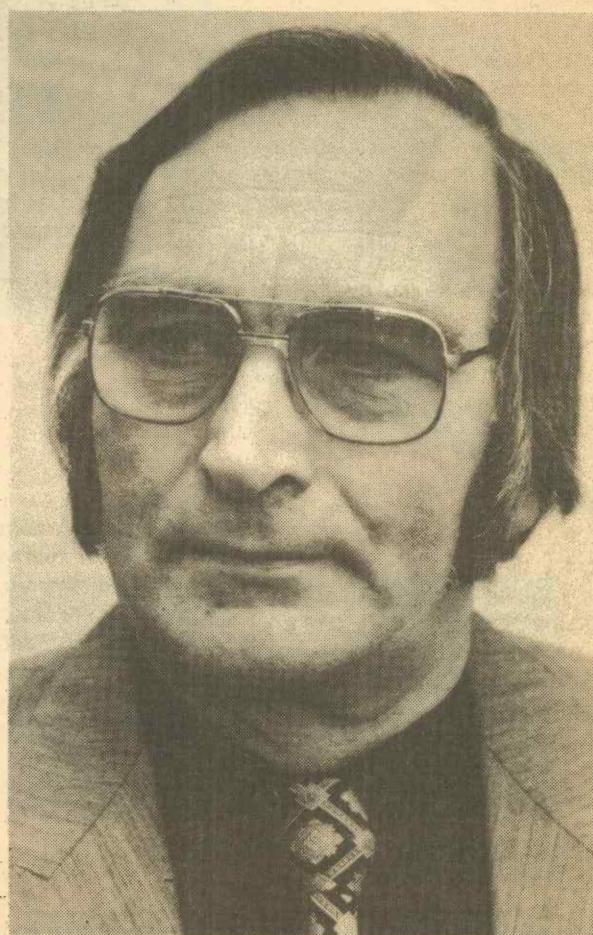
In alle achttien kiesdistricten komt de RPF bij de Tweede-Kamerverkiezingen van 8 september a.s. met dezelfde kandidatenlijst uit. Daarop komen de volgende kandidaten voor:

1. M. Leerling. Voorzitter RPF-fractie Tweede Kamer. Oud-journalist en televisieregisseur. 46 jaar. Gehuwd. Lid NH-Kerk op GG. Huizen.

2. Drs. A. H. D. Wagenaar. Kamerlid voor de RPF. Voormalig leraar middelbaar onderwijs. Studie politicologie. 41 jaar. Gehuwd. Lid Geref. Kerk. Zutphen.

3. Joh. J. Frinsel. Directeur st. „Tot heil des Volks". Was zes jaar voorzitter broederschap Pinkstergemeenten in Nederland. 54 jaar. Gehuwd. Lid Pinkstergemeente. Montfoort.

4. Ir. A. W. Biersteker. Hoofd centrum Reformatorische Wijsbegeerte. Afgestudeerd electrotechnisch ingenieur. 33 jaar. Gehuwd. Lid Ned. Geref. Kerk. Maarssenbroek.

5. Mevr. R. Meijer-Kuijpers. Huisvrouw. Secretaresse Raad van Advies RPF. 42 jaar. Gehuwd. Lid Ned. Geref. Kerk. Bussum.

6. J. P. M. Rietkerk. Leraar voortgezet onderwijs. Lid gemeenteraad en Prov. Staten. Was werkzaam in de zending. 46 jaar. Gehuwd. Lid Ned. Geref. Kerk. Wezep.

7. Drs. A. G. Knevel. Redakteur radio-rubriek „Tijdsin". Was leraar godsdienst en maatschappijleer. 30 jaar. Gehuwd. Lid Chr. Geref. Kerk. Bussum.

8. Ir. A. Hekstra. Docent Chr. Hogere Landbouwschool. Was werkzaam in ontwikkelingswerk in vele landen in de wereld. 47 jaar. Gehuwd. Lid Geref. Kerk. Harderwijk.

9. Drs. J. H. ten Hove. Huisarts. Gemeenteraadslid RPF in Katwijk. Medewerker van o.a. De Waarheidsvriend. 32 jaar. Gehuwd. Lid Ned. Herv. Kerk op GG. Katwijk aan Zee.

10. P. Langeler. Afdelingsleider in bedrijfsleven. Was wethouder voor AR en medeoprichter van de RPF. Lid Prov. Staten. 45 jaar. Gehuwd. Lid Geref. Kerk Vrijemaakt. Veendam.

Overige kandidaten

11. drs. N. C. van Velzen, Barneveld	22. mr. H. van Veelen, Amsterdam
12. A. P. de Boer, Nijkerk	23. mevr. M. M. Boellaard-Groenendijk, Heerhugowaard
13. G. W. Willemsen, Bunschoten	24. C. A. E. de Jonge, Vlaardingen
14. H. Bisschop, Leeuwarden	25. prof. dr. ir. H. van Riessen, Aerdenhout
15. drs. R. T. Huizinga, Westerhaar	26. drs. J. H. A. van Dam, Berkel en Rodenrijs
16. H. J. Colijn, Kloetinge	27. H. Roffel, Nieuwerkerk a/d IJssel
17. drs. H. Visser, Wezep	28. drs. J. R. Kuipers, Tietjerk
18. mr. R. van Dam, Barneveld	29. J. Heetebrij, Hoogeveen
19. dr. L. van Klinken, Haarlem	30. dr. E. J. de Roo, Zuidlaren
20. G. Kramer, Den Helder	
21. W. den Toom, Klundert	

BUIJTEN & SCHIPPERHEIJN

Valkenburgerstraat 106
1011 NA Amsterdam

tel. 020-236612
Postgiro 22960

IK OF GIJ? een christelijke cultuurkritiek drs. Aad W. van der Kooij

Wie zijn tijd wil verstaan, moet iets weten van de geschiedenis van het denken, zoals dat met name naar voren komt in het werk van filosofen, theologen en kunstenaars. Daarvoor is een goede gids nodig, die het terrein overziet, en die weglapt wat het zicht bemoeilijkt. Een gids die voorop loopt, helpt en niet hindert. Zo'n gids is Aad van der Kooij. In *Ik of Gij?* geeft hij een indrukwekkend, kritisch overzicht van het Europese denken, met nadruk op de periode vanaf de Verlichting. Eenvoud en bondigheid zijn kenmerkend voor zijn weergave van het werk van veel invloedrijke denkers. Trefzeker is zijn kritiek: wanneer hij deze werken toetst aan het criterium van de „evangelische paradox”: de mens die zichzelf verhoogt (als de farizeër), wordt vernederd, terwijl de mens die zich vernedert (moedigt), wordt verheven (als de tollenaar). Van der Kooij's stijl is aantrekkelijk, nodigt tot lezen. Het boek is mooi geïllustreerd en laag geprijsd. 200 pagina's f 19,90.

MONDIGHEID EN DE MACHTEN prof. dr. ir. H. van Riessen

Veel problemen van onze geseculariseerde samenleving zijn hieraan te wijten: de mens heeft in zijn heerszucht machten opgeroepen die zich niet meer laten beheersen. Machten die de mens zelfs zijn gaan bedreigen. Binnenwerelds is er geen oplossing. Is er niemand buiten onze verworpen samenleving, die een oplossing kan bieden? Voor een mondig christen is er hoop! Een diepe analyse van het kwaad in de maatschappij, geschreven door zo'n mens met hoop. 236 pagina's f 17,50.

HET DOMEIN VAN DE SLAG christelijk handboek over occultisme en mysticisme dr. Willem J. Ouweneel

De vraag naar deze uitstekende studie van dr. Ouweneel groeit. Hij opent de ogen van velen voor gevaren in ons land, die weinig zijn onderkend: de invloed van saten en zijn demonen op het leven. Er is geen ander boek dat zo brede, christelijke voorlichting geeft over die invloed. Het is een boek dat werkelijk wápent, door heel concreet aan te wijzen wáár het domein van de saten zich bevindt. Lees b.v. eens wat Ouweneel schrijft over *drugsverslaving, hallucinaties, yoga, transcendente meditatie* (vormen van mystiek), *telekinese, automatisch schrift, contact met doden, spiritistische visioenen, uitdredingen* (vormen van spiritisme), *waarzeggende dromen, helderziendheid, astrologie, handlees- en kaartlegkunde, wichelen, iriscopie* (vormen van waarzeggerij), *exorcisme, hekserij, satanisme, bloedpacten, paranormale geneeswijzen als acupunctuur en magnetisme* (vormen van magie). Enzovoort, want er is veel meer. Deze reuze-paperback (408 pagina's, groot formaat), mag u niet missen f 39,50.

JEUGD IN EEN STERVENDE EEUW dr. Willem J. Ouweneel

Een instructief boek, over de invloed van het evolutionisme op ons leven en op de samenleving. Belangrijk voor middelbare-scholieren en hun ouders. Maar het werk bewijst z'n waarde voor veel meer mensen en we mochten dezer dagen beginnen met de levering van de derde druk. 212 pagina's f 18,50.

DE UITDAGING VAN HET NEO-MARXISME ds. M. P. van Dijk

De schrijver formuleert helder zijn bezwaren tegen het zogenaamde politieke evangelie. Hij geeft tegelijk een wezenlijk antwoord op de problemen van deze tijd. Problemen van recht en vrede en gerechtigheid, mondigheid en vrijheid. Een pleidooi voor een evangelische maatschappijkritiek. 120 pagina's f 8,60.

DIALECTISCH WOORDENBOEK R. H. Matzken

Ook dit boek is een belangrijke hulp om de gevaren van onze tijd te doorzien. Ons denken dreigt te worden beïnvloed via de taal. Matzken toont van tal van kernwoorden welke betekenis neo-marxisten en welke betekenis establishment-denkers eraan hechten. Beide zijn gevaarlijk en moeten worden ontmaskerd. Daarbij helpt dit originele woordenboek, dat tevens van elk besproken woord een bijbelse betekenis geeft. 88 pagina's f 13,50.

GEEN AARDSE MACHT BEGEREN WIJ prof. dr. A. Troost

Opstellen over maatschappelijke vragen en hun achtergrond. Inhoud: Wat is vernieuwing. Personalisme en ethiek. Verantwoordelijkheid. Calvinisme, lutheranisme en christelijke organisaties. Hoofdpijnen van een christelijke maatschappijbeschouwing. Evangelie en economische wetenschap. De ethiek van het steven naar winst. Christelijke politiek tussen biblicisme en humanisme. Is christelijke politiek in deze tijd noodzakelijk en mogelijk? Structurele bronnen van maatschappijkritiek. 196 pagina's f 19,90.

NEDERLAND IN DE BRANDING drs. J. Klatter en anderen

Hoewel reeds enkele jaren geleden verschenen, wint dit boek nog aan actualiteit. We doen een greep uit de inhoud: *Verstoorte moraal* – prof. dr. A. Troost *Publiciteit, uw eigen zaak!* – dr. H. Algra *Het karakter van de christelijke school in geding* – ir. J. van der Graaf *Defensie* – lt. kol. H. Meijer *De economische wal keert het sociale schip* – prof. dr. S. van Popta *Ontwikkelingshulp in de spiegel der praktijk* – drs. C. P. van Dijk (minister op dit gebied) *Een democratie in gevaar* – A. Koldewijn. 352 pagina's f 29,90.

GELOOF IN DE HULPVERLENING dr. Bruce Narramore e.a.

Een indringend boek, over allerlei knelpunten voor individu en samenleving, waarmee christenen te maken hebben. Over *christelijke psychiatrie, zelfrespect, schuld en schuldgevoel, drugsverslaving, zelfmoordsituaties, homoseksualiteit, eenzaamheid* enz. Gericht op de gewone man/vrouw, die graag een handreiking doet aan de naaste in nood. 144 pagina's f 16,50.

VREDE DOOR EVENWICHT schets van een strategische doctrine prof. dr. P. Valkenburgh

Geen christelijke standpuntbepaling, maar een weergave van het NAVO-standpunt m.b.t. (kern)wapens. Vooral: de theorie áchter dit NAVO-standpunt, die veel besproken maar weinig bekend is. Wie wil meespreken over bewapening moet hiervan iets weten en dat kan bij uitstap via dit boekje. 96 pagina's f 8,00

EUTHANASIE EN EUTHANASIASME prof. dr. G. A. Lindeboom

Een belangrijke studie over de weerzinwekkende euthanasie-praktijk die haast ongemerkt Nederland heeft overvallen. 96 pagina's f 10,50.

EEN DRINGEND APPEL het evangelie als richtsnoer voor de statensamenleving dr. J. R. Stellinga

Een geordende samenleving blijkt eigenlijk alleen te bestaan binnen de grenzen van individuele staten. Internationaal heerst wanorde. Is hier iets aan te doen? Oud-staatsraad Stellinga laat zien dat het Evangelie daar wel degelijk een en ander over zegt. 160 pagina's f 25,50.

ER STAAT GESCHREVEN! ER IS GESCHIED! dr. R. H. Bremmer

Deze brochure van de Willem de Zwijgerstichting geeft een beknopte introductie tot leven en werken van Groen van Prinsterer en de discussie over Groen, die steeds voortduurt. 72 pagina's f 8,50.

GIJ GEHEEL ANDERS bijbelse richtlijnen voor een christelijk leven ds. M. R. van den Berg

Temidden van een „krom en verdraaid geslacht”, dat leefde in de ban van de afgodendienst, zette God een volk apart. Hij gaf dat volk de opdracht: wees heilig, want Ik ben heilig. Deze woorden gelden voor ons niet minder dan voor Israël, omdat wij te maken hebben met dezelfde God. De wetten die Hij Israël gaf, ten leven, zijn ook voor ons van het grootste belang. Daarom is het goed te zien wat de „tien woorden van het Verbond”, die tien geboden, voor ons, vandaag betekenen. Een fijn boek, voor mensen die de Here liefhebben en dat in de dagelijkse praktijk willen laten zien. 112 pagina's f 12,50.

DE BIJBEL EN HAAR GEZAG

Woordverlating, dat is de grootste kwaal van Nederland anno 1982. De Bijbel moet weer centraal komen te staan in heel het leven. Aandacht voor en informatie over de Bijbel in deze betrouwbare boeken:

HET ONTSTAAN VAN DE BIJBEL

Een boek dat niet alleen vertelt hoe de oudste handschriften ontstonden, maar ook hoe die – via allerlei vertalingen – de eeuwen trotseerden en ons ongeschonden bereikten. Een schitterend uitgevoerd boek, gebonden en op royaal formaat, met vele illustraties in kleur. 180 pagina's f 29,90.

INSPIRATIE EN HET GEZAG VAN DE BIJBEL dr. René Pache

Deze belangrijke studie laat heel duidelijk zien wat de Schrift zelf zegt van haar openbaring en inspiratie. En wat Christus en de kerk van alle eeuwen van haar hebben getuigd. Dat is beter dan eindeloos menselijk getheoretiseer over zaken die we niet kunnen doorzien. 306 pagina's, royaal formaat f 29,00.

DE BIJBEL IN DE BEKLAAGDENBANK

Dit is een weerlegging van het gerucht makende rapport van de Geref. synode (synodaal) „God met ons”. Geschreven door Ad de Boer, Andries Knevel, Willem J. J. Glashouwer en Willem J. Ouweneel. Derde druk. 70 pagina's f 10,50.

DE BETROUWBAARHEID VAN DE GESCHRIFTEN VAN HET NIEUWE TESTAMENT dr. F. F. Bruce

De bekende orthodoxe historicus-theoloog gaat in op het ontstaan van de canon, de wonderen van Jezus en het getuigenis van Lucas, Paulus, archeologische vondsten en allerlei andere schriftelijke bronnen, zowel van joodse als niet-joodse afkomst. 112 pagina's f 9,50.

Al onze boeken zijn verkrijgbaar bij de boekhandel. Inlichtingen en bestellingen ook bij de uitgever, zowel schriftelijk als telefonisch. U kunt bestellen m.b.v. onderstaande bestelbon, die u in open envelop, ongefrankeerd mag sturen naar Buiten & Schipperheijn, Antwoordnummer 2225, 1000 RA Amsterdam.

BON

Let op: een aantal prijzen zal per 1 oktober worden verhoogd.

Ondergetekende: _____ Datum: _____ wenst te ontvangen
Adres: _____ Handtekening: _____ rechtstreeks/via boekhandel:
Postcode en plaats: _____ .. ex.: _____ .. ex.: _____
.. ex.: _____ .. ex.: _____